Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 11. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 19-го СІЧНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 19, 1982 No. 11. VOL. LXXXIX.

Отець Й. Шарий став крилошанином

Чикаго, Ілл. — Основник і душпастир — парох української католицької церкви протягом 25 років тут парафії св. Йосифа, о. Йосиф Шарий був піднесений в сан крилошанина УКЦ у неділю, 15-го листопада 1981 року, на бажання Патріярха і Кардинала Йосифа розпорядженням Владики єпископа Інокентія Лотоцького, ЧСВВ, на урочистій церемонії з нагоди срібного ювілею цієї парафії.

Отець крилошанин Йосиф Шарий

Уділюючи цю почесть священикові о. Й. Шарому, Владика вручив йому нагрудний золотий хрест і традиційний набедреник ромбічної форми. Під час урочистости о. шамб. Ярослав Свищук прочитав документ про вивищення пароха від Патріярха Йосифа по-українському. Священик о. Леонард Корчинський відчитав англійський переклад тексту. У своєму посланні Глава УКЦеркви високо підносив заслуги о. крилошанина Й. Шарого як душпастиря, духовного провідника йому дорученних вірних, ревного будівничого Церкви та служителя для слави і прослави Божої.

Під час вечірнього ювілейного бенкету цього ж дня нововивищений о. крилошанин Й. Шарий висловив подяку обом — Патріярхові і Владиці, за вирізнення його праці для добра парафії і Церкви, зазначуючи зі скромністю справжнього християнина, що заслугу в його успішній пастирській праці мають в першу чергу вірні цієї церкви, в якій він служив своїм душпастирством Богові і українським людям. Отець Й. Шарий побудував тут церкву св. Йосифа, що стала прикрасою всього міста і гордістю вірних парафіян-українців. Ця церква є частим об'єктом уваги архітектів, туристів, фотографів аматорів і фахівців, та багатьох місцевих і позамісцевих людей. Світлини цієї незвичайної будови пишалися по найбільш вибагливих американських журналах. Тепер отець-парох Й. Шарай має бути призначений для праці в іншій парафії.

В. Барка отримав нагороду фундації Антоновичів

Вашінгтон. — На своїй нараді в понеділок, 4-го січня 1982 року в Ню Йорку, жюрі літературних нагород Фундації Омеляна й Тетяни Антоновичів у складі: Григорій Грабович, Богдан Рубчак і Юрій Шевельов (голова), розглянувши літературні твори, надіслані на розгляд, а також інші видання 1981 року, відомі членам жюрі, ухвалило надати нагороду за 1981 рік Василеві Барці за його строфічний роман „Свідок для сонця шестикрилих".

Радіопрограма „Луна України" збирає пожертви

Ню Йорк, Н. Й. — Радіогодина „Луна України", яка фінансово в цілості залежна від пожертв слухачів, передасть спеціяльну чотиригодинну програму в середу, 20-го січня ц.р., під час якої слухачі зможуть телефонувати й зобов'язатися прислати пожертви на фонд радіостанції.

Ця спеціяльна передача почнеться о год. 7-ій вечора на хвилях 90.7 ФМ у нюйоркській окрузі. Під час програми до год. 11-ої, слухачі зможуть телефонувати на числа (212) 365-8111 з обіцянками жертвувати в імені програми на „WFUV Fund."

Програма „Луна України" звичайно передається кожної середи від 7-ої до 8-ої год. вечора. Програму провадять українські студенти, які безплатно працюють для цієї загально громадської радіогодини, зміст якої включає музику різних жанрів, інтерв'ю, документарі, перегляди преси й оголошення.

Передачу можна слухати навіть у дальших від Ню Йорку місцевостях — не тільки в ближчих Асторії і Йонкерсі, але й у повіті Рокленд, в містечку Ривергед на Лонг Айленді, в північному Ню Джерзі та в Бриджпорті в стейті Коннектикат.

Директором і диктором програми є Андрій Метіль, студент журналістики при Нюйоркському університеті.

Призначено директора Центру Українських Канадських Студій

Вінніпеґ, Ман. — Манітобський університет призначив д-ра Наталю Апонюк директором Центру Українських Канадських Студій у колегії св. Андрея у Вінніпеґу. Вона перебрала обов'язки директора з днем 1-го січня цього року.

Д-р Наталя Апонюк

Д-р Н. Апонюк одночасно продовжуватиме свою працю доцента у відділі Славістичних студій у Манітобському університеті тільки з меншим навантаженням.

Д-р Н. Апонюк одержала ступінь бакалявра (з почестями) від Саскачеванського університету у 1962 році; ступінь маґістра — у 1963 році і ступінь доктора філософії у 1974 році одержала від Торонтського університету. Вона була учасником академічного обміну між Торонтським університетом і Московським державним університетом, а рік робила досліди до докторської дисертації у Гарварді. Вона викладала у Саскачеванському і Торонтському університетах (як педасистент), у Рід коледжі (ЗСА) і в Альбертському університеті. У Манітобському університеті вона викладає від 1977 року.

Д-р Н. Апонюк одержала низку нагород і стипендій, у тому — дослідчу дотацію від Манітобського університету, дотацію Фінського

(*Закінчення на стор. 7*)

Пекін відкинув вияснення Вашінґтону

Пекін, КНР. — Уряд КНР, за посередництвом Новокитайського інформаційного агентства, відкинув вияснення Уряду ЗСА в справі продажу дальших літаків Тайванові та обвинуватив його, що він поступив неправильно, винісши своє рішення ще в часі переговорів у цій справі.

Китайський уряд заявив, що продаж зброї Тайванові американським Урядом „загрожує дальшому розвиткові американсько-китайських відносин, які тепер наслідком такого продажу піддані суворій пробі. В цьому моменті проблема дійшла до пункту, в якому вона мусить бути розв'язаною. Ми не хочемо відступу у відносинах між обидвома країнами, але це залежить від того, чи особи, які рішають у Вашінґтоні захочуть перебороти втручання політично сліпих і зроблять розумне рішення, яке виявить відповідну пошану для суверенности Китаю".

Протест КНР проти рішення Вашінґтону продати бойові літаки Тайванові є одним з числа подібних, які вже перед тим Пекін висловлював декілька разів, але які не викликували найменшого відгуку з боку офіційних чинників ЗСА. В Уряді президента Роналда Реґена з того приводу постали суттєві розходження. Одні члени Уряду обстоювали думку, що КНР ніяких дальших консеквенцій з такого продажу витягати не буде і тому можна й треба продовжати його, а другі попереджали, що цим разом Пекін готовий до серйозніших протизаходів. Перемогли перші й Президент рішив літаки продати, а рішення про це стало відомим заки ще до Пекіну прибув спеціяльний висланник з Вашінґтону, щоб у відповідний спосіб повідомити про це. Президент зарядив слідство навіть з ужиттям електричного викривача брехні, щоб ствердити хто з найвищих чинників подав ту вістку передчасно до публічного відома, але частина американської преси висловила думку, що це передчасне проникнення інформації про продаж зброї Тайванові було зроблене самими тими, що це рішення зробили.

Помічник Державного секретаря Джон Голдридж, який був спеціяльним висланником у цій справі до Пекіну, повернувся вже з порожніми руками до Вашінґтону, а перед Урядом ЗСА постала дуже складна ситуація, що зробити далі: відкликати рішення, щоб задоволити КНР і тим себе виставити на різні атаки, чи зброю Тайванові продати й тим ускладнити собі стосунки з КНР у теперішніх відносинах.

Округа УНС в Янґставні відбула наради

Янґставн, Огайо. — Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Янґставні, Огайо, відбув в суботу, 12-го грудня 1981 року у приміщеннях української православної церкви свв. Петра і Павла свої осінні наради. Присутніх було 21 представників від 9 Відділів, які об'єднують 871 члена. Збори відкрила і ними провадила Естелла Волошин, голова Округи. Присутніми були також представники Головного Уряду, Уляна Дячук, головний касир, та Тарас Шмаґала, головний радний.

Е. Волошин зробила підсумки організаційної праці Округи за 1981 рік, ствердивши, що річна організаційна квота є 40 нових членів і що по кінець листопада 1981 року приєднано тільки 16 нових членів. Найбільше число нових членів здобув Відділ 230-ий, секретарем якого є Петро Ліщак, приєднавши 9 членів. Три нові члени приєднав Відділ 274-ий, два члени Відділ 386-ий, а по одному Відділ 119-ий у Нюкесел і Відділ 348-ий. Вона просила присутніх секретарів, щоб доложили всіх старань та присвятили час для збільшення числа нових членів ще до кінця року. Опісля Е. Волошин поділилася з учасниками зборів своїми враженнями з недавно відбутої у Вашінґтоні конференції в справі старших громадян на яку вона була делеґована від стейту Огайо. В дискусії під час цієї конференції Е. Волошин постійно заступала становище етнічних груп

Перегляд стану цілої організації, як і пляни на майбутнє, подала У. Дячук, головний касир, ствердивши, що найбільш успішними в організаційній ділянці був місяць листопад 1981 року, коли приєднано 333 нові члени. Разом по кінець листопада здобуто 1,919 нових членів. Не зважаючи на те, треба припускати, що в активнім членстві буде в 1981 році втрата 1,500 членів. Заторкуючи фінансові справи, вона подала, що майно УНСоюзу з кінцем листопада 1981 року осягнуло суму 46,664,000 дол. і зросло впродовж 11-ох місяців на суму 1,475,787 дол. З самих членських вкладок вплинула сума 2,750,405 дол., тобто на 49,800 дол. більше, чим рік раніше. На жаль, з причини інфляції та економічної кризи, було більше чим досі передчасних згрошевлень членських грамот, як і домагань про позички на грамоти.

В рамках братської діяльности УНСоюз в дні 15-го листопада 1981-го року спонзорував в карнеґі Голл у Ню Йорку величавий концерт української оперної музики, виконаний Канадським Оперним Хором з Торонто під диригентурою Володимира Колесника. УНСоюз фінансово піддержує проєкт УНІГУ приготовлення до друку матеріялів про голод в Україні у 30-их роках. Автором книжки є проф. Роберт Конквест, а йому асистує проф. Джеймс Мейс. В рамках відзначення 1000-ліття Хрищення України заплянувано доповнення і перевидання тієї частини англомовної енциклопедії українознавства, яка відноситься до релігії. Вже докінчується праця над двома фільмами про українців в Америці, як і про УНСоюз та вартість забезпечення в ньому. Відновлено і постійно продовжуються переговори з Українським Братським Союзом про можливість злуки і ці переговори поступають вперед з метою предложення конкретних пропозицій до затвердження черговій Конвенції. У зв'язку з надходячою Конвенцією, насуваєть ся також проблема її поважних коштів. Тому, що не є можливо обмежити кількість делеґатів на Конвенцію, треба старатися обмежити час тривання конвенції, щоб в такий спосіб зменшити чи вдержати висоту видатків.

Від двох років опрацьовується нова система виплати дивіденди, базована на віку члена, віку грамоти, клясі забезпечення, висоті вкладок і грошових зворотних вартостей грамоти. Ця система повинна бути вироблена ще в 1981 році.

На закінчення У. Дячук подала деякі думки про те, чого вимагатиме від УНСоюзу майбутність. Згідно з найновішою статистикою, традиційне поняття про родину, яка складається з батька — працюючого на родину, матері та двох дітей, відноситься вже тільки до 7 на 100 родин в Америці. Тому, що так багато жінок працює, виробляється зов-

(*Закінчення на стор. 7*)

Президент закликає до зміцнення приватної ініціятиви

Ню Йорк, Н. Й. — „Наймогутніша сила в світі не походить від балянсових зіставлень, ані від збройних арсеналів, але з людського духа", — сказав президент Роналд Реґен у своїй промові тут в готелі Валдорф Асторія, під час зустрічі з різними приватними господарськими й суспільними групами, в четвер, 14-го січня.

Власне від приватної ініціятиви, від духа й енерґії мільйонів одиниць на різних відтинках американського життя Президент очікує джерела покращання, а від приватних підприємців нової динаміки, яка переломить сучасний господарський застій. Президент сказав: „Ви в приватному секторі — корпорації, фірми, купці, дідичні фармери, власники дрібних крамниць в цілій країні — маєте ключ до ситуації. Я вірю в це всією своєю душею і власне тому я впевнений в нашій програмі господарської відбудови. Ви вірите, що приватна ініціятива, приватний сектор є підставою для економічного й соціяльного прогресу і так само ми всі в теперішньому американському Уряді віримо в це. Тільки коли людському духові буде дана змога винаходити й творити, коли одиниця буде мати запевнену персональну ролю у вирішуванні своєї власної долі, коли вона буде впевнена в особистій користі з підприйнятого ризика, тільки тоді суспільство буде живе, багате, поступове і вільне".

Президент підкреслив, що минулого року, коли він перебирав владу, він не лише говорив про бюджет, відсотки й інші подібні речі, але також про основну зміну в американській системі, яка наступає з його приходом до влади.

„Минулого січня, коли я говорив про новий початок, то я говорив більше як про обмеження бюджету та заохоту до щадження і до інвестицій. Я говорив про фундаментальну зміну у відношенні між громадянами й урядом, зміну, яка опирається на спадку основників цієї країни і з нього черпає всі потрібні сили, як провідник вільного світу на порозі XXI століття", — сказав Президент.

Він теж підкреслив ту велику різницю, яка є між невільничою системою в СССР і системою країни вільних людей та громадян, якою є ЗСА. Він сказав: „Збереження свободи є великим даром нашої Революції і нашої віри в світ. Брутальна, підтримана Совєтським Союзом репресія в Польщі пригадує нам, якими безцінними є благословенства нашої країни. Це іронічно, що і Совєтський Союз розуміє це й погоджується з цим. Там також вірять, що воля є дорогоцінна — і тому дають її на маленькі приділи, як і всі інші добра, що їх не мають тамошні народи".

Президент потвердив, що ЗСА знаходяться під сучасну пору в стані поважного господарського спаду, але він висловив надію, що вихід з рецесії буде швидший, як усі сподівалися. Він сказав: „Так, ми є в рецесії. Але я вірю у нашу програму господарської відбудови. Наша економічна програма працюватиме, бо американці хотять, щоб вона працювала".

У світі

АЛЬЖИРСЬКА ПОЛІЦІЯ Й ВІЙСЬКОВІ ВІДДІЛИ, які розшукували сина англійського прем'єра Маргарети Тачер в пустелі Сагари, знайшли його і його товаришку авантюрничої подорожі, а вкоротці після цього літак підібрав їх разом з їхнім механіком і доставив до Тіссаліту, республіка Малі. До Тіссаліту прибув батько 28-річного Марка, який також прилетів до Африки з наміром шукати за Марком. Пані Тачер, прем'єр уряду Великої Британії висловила гарячу подяку президентові Альжирії та всім тим, що брали участь у віднайденні її сина Марка. Марк брав участь у автових перегонах на відстані 10,000 миль через Сагарську пустелю та інші незамешкані терени Африки. Він є досвідченим спортовим шофером, одначе, величезні непривітні простори й стихійні нещастя, як піскові бурі, спеки, брак води, ушкоджене авто, могли становити смертельну загрозу. У тих перегонах брали участь 390 змагунів. Дотепер з них згинуло три особи, але до мети, яка є в Дакарі, столиці Сенеґалю ще дуже далеко. Коли один із учасників перегонів бачив востаннє Марка, його товаришку та їхнього механіка, то вони були в середині Сагари, мали ще тільки п'ять літрів води й направляли зломану в авті вісь. Перегонова рута вела через гірські бездоріжжя, днами висохлих рік та через інші небезпечні перешкоди.

48-ГОДИННИЙ СТРАЙК АНГЛІЙСЬКИХ залізничників став великою пробою для англійського суспільства і великим арґументом для тих усіх, які бачать в профспілках одну з причин сьогоднішньої господарської кризи Західнього світу. В Англії уряд переводить загальну політику ощадностей з метою припинити, або принаймні зменшити інфляцію, яка руйнує господарські бюджети бідніших верств та впроваджує їх до стану убозтва. В часі страйку всі автошляхи поблизу великих міст були заблоковані автомашинами, але, як подали з кіл промислу й торгівлі, майже всі працівники прибували до праці. Англійська преса пише, що страйк залізничників може бути предвісником ще більшого і небезпечнішого наслідками страйків вуглекопів, яким погрожує профспілка, що вже дістала дозвіл від своїх членів на проголошення такого страйку.

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ПОВІДОМИЛА, ЩО припадково відкрита бактерія, яка перебувала в герметичному замкненні понад 1400 років і була відкрита в часі археологічних розкопок, вбила корову на фармі недалеко Пермі, на Уралі. Була це бактерія звірячої недуги носатиня, подібної до тієї, від якої декілька років тому загинули тисячі худоби в околицях Свердловська, Сибір. Чи совєтські чинники будуть пробувати пов'язати обидва випадки, дотепер ще невідомо. Смерть худоби в околиці Свердловська приписувано наслідкам атомової катастрофи в промислових улаштуваннях того промислового міста.

ПІСЛЯ ДОВГОЇ ПЕРЕРВИ КОМУНІСТИЧНИЙ диктатор Албанії, Енвер Годжа, прибув до парляменту й подав, що він найменував нового прем'єра албанського уряду, яким став Аділь Каркані, провідний комуніст Албанії, який в останньому кабінеті міністрів тієї країни був віцепрем'єром. Поява Годжі в парляменті заперечила вістки, що він загинув у боротьбі з колишнім прем'єром Меґметом Шеґу. Про Меґмета Шеґу подано було в офіційному комунікаті, що він поповнив самогубство в приступі чорної меляхолії, але серед суспільства Албанії і в дипломатичних колах поширювалися вістки, що він загинув у збройному зударі з президентом і диктатором Годжею, який володіє Албанією вже понад 35 років.

ГОСПОДАРСЬКЕ ПОЛОЖЕННЯ В ПОЛЬЩІ ГІРШАЄ

Варшава, Польща. — Совєтські й польські урядові розрахунки, що з придушенням діяльности професійної спілки „Солідарність" та після виарештування її провідних членів господарське положення в Польщі кращатиме, не оправдується.

Хоч тисячі членів „Солідарности" в тюрмах та концентраційних таборах, а осередки й бюра її зліквідовані й позамикані, продуктивність польської індустрії падає далі. Генерал Войцєх Ярузельскі, прем'єр варшавського уряду і голова військової хунти, подав як головний мотив заведення воєнного стану з днем 13-го грудня м.р. потребу відбудувати економіку. Цим арґументом він також пояснював придушення „Солідарности". Одначе після впровадження тих заходів у життя продукція польських фабрик падає, довіз харчів на ринки корчиться, експорт польських виробів маліє, а тим самим щораз менше можливостей закуповувати за кордоном товари першої потреби, а в першу чергу харчі.

Владислав Бака, член кабінету міністрів сучасної Польщі, знавець господарської проблематики й марксизму-ленінізму та керівник господарської реформи, яку зобов'язався перевести генерал Ярузельскі, у статті в партійному комуністичному офіціозі „Трибуна люду" заявив, що господарські вигляди невеселі. Він пообіцяв, що лібералізаційні реформи в економіці, які мають бути підставою змін взагалі, покищо припинені, але після знормалізування ситуації знову будуть поновлені. Він також у тому артикулі висловився в справі сплати польських боргів, затягнених закордоном. Бака приготовив публічну опінію Польщі й світу, що ті великі суми й відсотки від них ледве чи можна буде заплатити в домовлений час.

Очевидно, що для свого власного оправдання всю вину за такий оборот справ у Польщі Бака перекинув на американські плечі й на президента Роналда Реґена та санкції, які Президент почав переводити у відношенні до Польщі й СССР. Коли президент Реґен ті санкції запровадив, Москва й Варшава заявили, що вони Польщі, а тим більше Москві аж ніяк не пошкодять. Тепер же власне в них комуністи тих обидвох країн шукають причини своїх невдач і козла відпущення.

Інші речники варшавського уряду поінформували, що їм уже потрібно принаймні шість більйонів долярів кредитів, щоб утриматися на поверхні й не падати далі. А міжнародні експерти обраховують, що Польщі треба буде приблизно стільки кредитів, скільки вони вже затягнули закордоном, щоб бути спроможним повністю вийти з господарської кризи.

У РОЧЕСТЕРІ ПОМЕР О. ВАСИЛЬ ОСТАШ

Рочестер, Н.Й. — Тут у суботу, 16-го січня помер місцевий парох української католицької церкви св. Богоявлення о. Василь Осташ. Похоронні обряди, які веститиме Владика Василь Лостен відбудуться в місцевій церкві в середу, 20-го січня, год. 9-та ранку. В четвер, 21 січня тіло Покійного буде перевезене до Обирн, Н. Й., де буде відправлена Служба Божа й відбудеться похорон на місцевому цвинтарі

В Америці

„ҐРАНД-ДАМА" ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ, республіканська конґресменка з Ню Джерзі, відома правозахисниця і приятелька українців Миллисент Фенвик має намір кандидувати до Сенату в цьому році. Республіканські передвибори відбудуться вже влітку ц.р., і їй пророчить опитування велику перемогу серед кількох інших претендентів на сенатське місце з республіканського боку. Тепер сенатором, який займає цей пост, є демократ „під обстрілом" через т. зв. „Абскем" скандал, Гаррісон А. Вілліямс, мол., що його поведінку Сенат засудив і він має зрезиґнувати, або ж його усунуть із Сенату проти його волі адміністраційним порядком. Тоді губернатор Томас Кейн може призначити свого ставленика на це сенатське місце до кінця каденції Вілліямса. М. Фенвик має всі підстави розраховувати на це, а ще більше — бути обраною в загальному голосуванні під час виборів восени цього року.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ НЮ ЙОРК ГЮ КЕРІ, який вже очолює стейтовий уряд в Олбані дві каденції, не має наміру кандидувати третій раз. Припускають, що з демократичного боку буде боротися за пост губернатора кілька осіб. На його децизію не кандидувати вплинуло в значній мірі його одруження минулого року і надто неприхильне ставлення до Першої Леді стейту Еванджеліни Кері преси, — уважають деякі аналітики.

АМБІТНИЙ ПЛЯН ОДНІЄЇ ЛЮДИНИ, американського фінансиста і пароплавного маґната, який мав коштувати мільйон долярів, припинив він сам. Деніел К. Ладвіґ відмовився від розбудовування ріки Амазонки в Бразилії, де мали б повиростати дороги, міста і підприємства за його майже „леґендарною візією". Цей проєкт під назвою „Джарі" був чи не найбільшим проєктом такого ґатунку в історії розбудов незайманих теренів, плянований однією людиною. Тепер від нього цей проєкт перебрала бразилійська група банкірів, власників забезпеченевих компаній, будівельних фірм та інших бразилійських інвестиційних підприємств, заохочених до цього бразилійським урядом з „націоналістичних" міркувань, — як пише „Ню Йорк Таймс". Тож американському більйонерові Ладвігові довелося відмовитися від своєї мрії, яку він вже розпочав практично здійснювати кільканадцять років тому.

ВІДХІД РИЧАРДА АЛЛЕНА, ДОНЕДАВНЬОГО дорадника безпеки, є щойно початком кількох інших змін на високих становищах в Уряді Реґена, які, згідно з думкою знавців цих справ, мають наступити всередині року. Втаємничені у внутрішні справи Білого Дому говорять про можливий відхід секретаря праці Донована, генерального прокуратора Смита, секретаря енергії Едвардса та секретаря освіти Белла.

ОБОВ'ЯЗКУ РЕЄСТРАЦІЇ ДЛЯ НЕГРОМАДЯН НЕМАЄ

Служба іміґрації і натуралізації ЗСА повідомила, що примусу щорічної реєстрації для негромадян ЗСА немає. Обов'язок такої реєстрації відкликаний напостійно. Якщо б у майбутньому такий обов'язок був у якійсь формі поновлений, то про це будуть своєчасно урядові повідомлення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ми були, ми є, ми будем...

Різдвяний сезон добігає до кінця й завершується Йорданом — давнім Водохрещам. Чимало гарного у цей час можна було почитати з Послань Владик, з надхненних строф українських поетів і з настроєвих носталгійних нарисів наших пишучих людей. І ось у тій в'язанці різноманітній святкових матеріялів запам'ятався спогад молоденької української підпільниці. Спогад про судовий процес, не про самі різдвяні святкування. Але тут був невеликий фрагмент про Йордан, що сказав нам дуже-дуже багато...

„Це був Йордан, 19-го січня 1941 року — третій і останній день нашого процесу"... пишеться в спогаді Л. К. — „У сорокові роковини процесу 59-ти" („Сучасність" за жовтень мин. року). „Наближався кінець наших допитів", згадує молода українська патріотка, одна з одинадцяти, що дістануть засуд смерти. Вони всі у залі суду, у рідному Львові, де озвірілими поглядами і московською лайкою кидають на них, українських підпільниць, совєтські кривосудники, які чинять розправу над ними за любов до України і за те, що ці українки не жалкували свого життя в боротьбі за добро і щастя свого народу.

Весь процес — суцільний фарс і неймовірна жорстокість, наруга над людьми з боку совєтського псевдогамузу", як казав колись Маланюк. Намір і приціл один примусити цих молодих героїнь стати подібними до їхніх мучителів, стати зхудобілими людиноподібними креатурами, щоб і вони „Образ Божий багном осквернили". Але ці діти — молоденькі дівчата (одній із них тільки п'ятнадцять років) лишаються чистими, віруючими в Христа, сповненими патріотизму, любови аж до жертви до рідної землі і солідарности поміж собою.

Ось один маленький, а який засадничий, фрагмент: „Наближався кінець наших допитів; моя сусідка легенько штовхнула мене і, обережно всунувши мені в руку скибку білого калача, шепнула святочний привіт (Христос в Йордані хрещається!) і додала — 'скубни трішки і подай далі'. Я здогадалася, що це було навечір'я Йордану, і, скубнувши дрібочку, я подала калач сусідці з другого боку. І так він ішов з рук до рук, об'єднуючи нас усіх, наче за спільним столом на Щедрий Вечір".

Їм оголосили кару смерти, але вони не впали в гістерику, чого б так дуже бажалося катам, а з гідністю й вірою, що побачаться як не на волі, то на „тому світі", потойбік, прослухали вирок, як сподіване велике зло від наїзників, що мстилися цим українським дівчатам, бо не рабський, а вільний дух панував у молоденьких душах українських оунівок. Читаючи про ці події сорок років пізніше, роздумуючи над загадкою поняття героїзму й проявів його, бачиш, що це віра — віра в Бога, в Ісуса Христа, і любов до рідної країни тримали їх у найтяжчих хвилинах знущань — і тоді знаєш, чим Україна сильна і небезпечна ворогові.

Умивається Україна на Йордан у святій воді на символічній Йорданській річці, де тиха вода стояла, де Пречиста свого Сина купала. Діти України не сквернять образ Божий багном, нанесеним з чужого поля, хоч цього так дуже добивається окупант.

Ні, сини і дочки України, як ці одинадцять героїнь, моляться — вчувається — і цього Йордану, як сорок років тому, за Україну словами поета О. Стефановича: „О, Найсвятішая, Єдина, До стіп схиляюся чиїх, Умилостив свойого Сина, Щоб від одра її воздвиг!"

І думається не одному з нас — ми таки не маємо причини на відчай. Ми маємо всі підстави радіти, бо мали, маємо і матимемо у нашому народі таких, як ці ось одинадцять. А такий народ не згине з лиця землі. І добре, дуже добре, що засуджена у „Процесі 59-ох" підпільниця тепер написала про ці свої хресні дороги, хоч і з великим запізненням. Це заохотить інших взятися за перо. Подумати тільки! Архіпелаги Ґулаги і гірше переходили першими українці, але світ довідався про ці ґулаги не з українських джерел і не від українських авторів. Є про що подумати...

АҐЕНТСТВО РОЙТЕРС ПЕРЕДАЛО ЗІ СТОЛИЦІ Пакістану, Іслямабаду, що там появився комунікат міністра внутрішніх справ, в якому подано до відома про арешт 480 членів нелеґального угруповання, яке змагало до насильного перевороту й усунення теперішнього режиму, очоленого генералом і президентом Мохаммедом Зія уль-Гак. Дальші інформації про ту групу і її діяльність вияснили, що її головою був син колишнього прем'єра Пакістану Зульфікара Алі Бгутто, якого державний суд засудив на кару смерти за участь в убивстві його політичного противника, коли він ще був прем'єром, а уль-Гак дав доручення судовий присуд виконати й у квітні 1979 року колишнього прем'єра Бгутта страчено. Міністер внутрішніх справ Пакістану, який подав інформації про це перед Дорадчою радою, що її недавно створив генерал уль-Гак замість виборів до парляменту, подав, що є ще й інші політичні угрупування, які також змагають до насильного усунення президента уль-Гака, але з огляду на те, що триває слідство у тій справі, він не подав ближчих даних про них.

Анатоль Камінський

НЕВІДКЛАДНЕ ЗАВДАННЯ

Поява найновішої польської еміграції на Заході, після проголошення „воєнного стану" 13-го грудня м. р., є одним із важливих наслідків останніх трагічних подій в Польщі не лише для польського політикуму за кордоном, але й для нас українців. Сучасна боротьба українського народу, яка найшла була своє оформлення у русі „Солідарність" чи „віднові", не зважаючи на її погром в останніх місяцях, має і надалі поважні та далекойдучі імплікації для майбутнього розвитку визвольних змагань не лише польського, але й інших народів у т. зв. „соціялістичному бльоці". А тому вона, зокрема і передусім, не залишиться без впливу на дальше формування визвольно-революційних процесів і нашого і інших неросійських народів у самому СССР.

Однак, у цій хвилині нам не йдеться про ці всі ширші міжнародно-політичні і соціяльно-економічні наслідки польських подій та їх відгомін серед українського й інших народів Совєтського Союзу, ані теж про сам концепційний аспект боротьби „Солідарности" і цілого руху „віднови", яка зуміла була органічно поєднати елементи і методи еволюційної і революційної натури, даючи синтезу того, що Барбара Маркевіч назвала модерною „органічною революцією доби компюторів" в противагу до клясичної „механічної революції". Самозрозуміло, що всі ці аспекти польської „віднови" вимагають окремих, ширших аналітичних статтей,

Особливо важливим і просто конечним для нас є основно простудіювати і використати величезний і неоцінений досвід стосовного польського етапу боротьби для дальшого концентрування визвольних процесів в умовах російського тоталітаризму в загальному і окремо, з узглядненням нашої специфічної дійсности, для відповідного примінення у нашій обстановці. Аналіза і оцінка поодиноких соціо-політичних і організаційно-оперативних вимірів польської „віднови", а в тому і вивчення її слабих сторін, недотягнень і помилок, як, наприклад, недооцінка режимового терористичного, поліційно-мілітарного апарату безпеки, брак належної оперативно-організаційної і матеріяльної підготови до евентуального зудару з режимом, надмірна самопевність і відсутність альтернативного плянування, брак інформацій про пляни режиму і зокрема готовану ним розправу (а чейже йшлося тут про великомаштабну операцію, що про неї мусіло знати немало людей), недогляд певних „негласних технічних елементів організаційної динаміки і майже виключна ставка на саму стихійну масовість" руху і т. п. — заслуговують додатково на дуже пильне і солідне вивчення та осмислення.

Тут ми ставимо собі, однак, куди скромніше завдання і хочемо зайнятися лише справою нашого відношення до найновішої польської еміграції, яка вийшла з руху „віднови" і серед якої находимо ряд чолових діячів і активістів „Солідарности". До речі, якщо Ярузельскі сповнить свою „обіцянку" — його готовість викинути більшість ув'язнених лідерів і активістів „Солідарности" за кордон при умові, що їх погодяться прийняти до себе західні уряди, то треба рахуватися з тим, що ряди цієї еміграційної хвилі ще більше зростуть і скріпляться. Але й без них на сьогодні на Заході є вже поважне число провідних діячів цього руху (згадати б хоча Мірослава Хоєцкого, Пйотра Наімского і інших), які не лише організаційно й інтелектуально, але передусім політично — якраз своїм новим ідейно-програмовим вкладом — зміцнили польський політикум закордоном.

Між ними не бракує теж і співавторів відомого звернення „Солідарности" до інших народі сателітних країн і СССР творити у себе незалежні, вільні профспілки, яке виходило із певних глибоких міркувань, концептувань і орієнтацій чисто політичного характеру. Не припадково, наприклад, ці самі кола були першими, які публічно висунули питання становища української меншини в Польщі і відношення польського народу і режиму до неї. Варто згадати б хоча такі статті як, наприклад, „Лемков'є" Маця Козловського в тижневику „Солідарносьць" з 14-го серпня 1981 року, чи „Проблиск лун" Тадеуша Хшановського в „Тиґоднiку Повшехнім" з 30-го вересня 1981 року, а передусім ряд статтей і есеїв в „Спотканях", які займалися ще ширшим, комплексним питанням польсько-українських відносин. Власне дуже важливим є це, що якраз в тих колах руху „віднови" було певне глибше, позитивне і щире розуміння та вирозуміння для наших справ і осмислення важливости українського потенціялу в цілісній сучасній геополітичній констеляції внутрі соціялістичного блоку". На тому фоні творилася органічна база для приятельського унормування відносин між нашими народами на засадах справжнього партнерства, спільних інтересів, визнання загального етнографічного стану, відкинення „історичних" чи інших імперіялістичних претенсій та односторонніх закидів і обвинувачень.

І це діялося, хоч з боку певних кіл української меншости в Польщі не завжди був відгомін, але, навпаки, часто радше стриманість і резерва. На це, очевидно, були теж об'єктивні причини, які були вислідом не лише „обережного поглядання на задні колеса" під тиском совєтської амбасади (і без нього), режимових, шовіністичних, антиукраїнських провокацій в сеймі і поза ним ітп, але й подекуди загальної настанови ширших польських мас, для

(Закінчення на стор. 8)

Володимир Душник

ПОДІЇ У ПОЛЬЩІ ТА ЯЛТИНСЬКА УГОДА

Правління „сильної руки" в Польщі та ліквідація польського робітничого руху „Солідарности" спонукує американських і европейських політичних спеціялістів шукати за різними можливими розв'язками польської кризи, очевидно уникаючи викликання атомової війни. В останньому тижні особливо непопулярну позицію зайняв Джордж Кеннан, який в телевізії та в двох статтях у „Ню Йорк Таймсі" закликав до дальшого „зрозуміння" Росії та її „самооборонних" мотивів, які, мовляв, дають Москві леґітимні причини зробити з Польщі безпідметового сателіта.

Навіть ліберальний „Ню Йорк Таймс" не втерпів і „переїхався" по Кеннанові, називаючи його „доктрину" пагубною для Америки і для західнього світу.

Деякі політичні спеціялісти видвигають нову ідею — „уневажнити Ялтинську угоду з лютого 1945 року" і тим „покарати" Москву за її безправства в Польщі. Недавно, французький президент Франсуа Міттеран, між іншим, був першою особою, що підніс цю справу щоб — уневажнити Ялтинську угоду.

Пригадуємо, що на початку лютого 1945 року, коли Німеччина вже була на березі капітуляції, в Ялті з'їхалися три велетні антинацистської коаліції — Рузвелт, Черчіл і Сталін. Тим часом ген. де Ґоля, провідника „Вільних французів", зумисне не запрошено до Ялти, тому, що „Велика Трійка" вважала його за ароґантного мегаломана та амбіціонера, з яким важко було співпрацювати. Де Ґоль цього пониження Франції не міг забути до смерти. Річ очевидна, його наслідники, включно із теперішнім соціялістичним президентом Міттераном, пам'ятають це до сьогодні, і тому Франція виступила з активного членства в НАТО і далі грає свою ролю, залишаючись, у „сепаратному відокремленні".

Якщо йдеться про ухвали в Ялті, то хоча вони вже відомі, варто їх зісумаризувати до кількох важливіших точок:

1. Перманентний поділ Німеччини з тією метою, щоб німецький мілітаризм в тій чи іншій формі не став знову загрозою для Европи і решти світу.

2. Віддача Совєтському Союзові балтійських країн, Західньої України, Західньої Білорусії, і частин Буковини й Басарабії.

3. Повна — політична, як теж і мілітарна контроля СССР над країнами т. зв. „народних демократій", себто сателітів, загарбання яких Сталін плянував ще перед конференцією у Ялті.

4. Примусова репатріяція усіх політичних біженців із СССР і з країн Східньої і Середньої Европи.

Сьогодні — наглядно одне, що навіть, якщо б президент Реґен чи прем'єр Марґарет Тачер відкликали підписи своїх попередників з Ялтинської угоди — в результаті — це не принесло б ніякої зміни в совєтській закордонній політиці.

Чейже Москва давно потоптала Атлантійську Хартію, Універсальну декларацію Прав Людини та Гельсінкські угоди, а проте вона далі є рішальним чинником — зі своїми попутчиками — в Об'єднаних Націях та веде поплатну торговлю із численними капіталістичними країнами світу.

Хоч марксизм є далі офіційною ідеологією у Совєтському Союзі, яка між іншим, виправдує агресивні загарбання СССР („Доктрина Брежнєва"), треба знати, що Карл Маркс був великим противником російського царизму. У своєму „Маніфесті" він обороняв Польщу та суворо критикував царизм — як російську державницьку ідеологію. Вільна Польща", він писав, „означає смерть мілітарному деспотизмові Росії, смерть монгольському пануванню над модерним суспільством". Але Маркс не живе, а Віллі Брандт і Гельмут Шмидт уважають, що Москву не треба нехтувати, а навпаки, з нею співпрацювати, навіть, якщо вона поневолює своїх сусідів.

Звичайно, тривогу та страх Европи пояснюється тим, що геополітику та економію Европи — легко знищити. Цього роду міркування немає ніякої підстави. Куба віддалена менше як сто миль від Америки, а багато тисяч миль від свого опікуна — Москви — але це в ніякому разі не змінило настанови Кастра проти Америки та цілої південно-західньої півкулі. Навіть мала Албанія, не завагалася вести війну проти всіх своїх сусідів та зуміла вирватися із політично-мілітарних кліщів Москви.

Як бачимо, проблема не в самій геополітиці чи економії, як таких, але це водночас проблема нервів, рішення та послідовности, чого бракує багатьом европейським провідникам.

Тому багато залежатиме від розвитку подій у Польщі та від розв'язки економічно-політичної кризи цієї країни.

Арх. Мирослав Німців

УКРАЇНСЬКЕ ЧУДО В ЛЮРДІ НЕЗАВЕРШЕНЕ

II

Отець Прийма з великим ентузіязмом взявся до зреалізування заклику Люрдської Богоматері, переказаного Св. Бернардетті „Збудуйте тут церковцю"! На його заклик відізвались тисячі українців, по всьому світі сущих, із великими щедрими пожертвами, так що початок реалізації плянів став можливим. Товариство Св. Андрія, правний власник посілости, в особах о. Прийми та о. Когута законтрактували будівельну фірму братів Жільїв із Люрду почати будову, але лиш у першій стадії. Праці почато вліті 1980 року, а доведено до цього стану, що його бачимо на фотографіях: значить, лиш зовнішній вид. Дійсно ізверху церква виглядає готова бо виведено зовнішні муровані стіни в цілості, що їх закінчено кольоровою спеціяльною штукатуркою, із домішкою маленьких шляхетних камінчиків. Усе перекрито залізобетонною долівкою та таким же дахом із всіма п'ятьма банями, з яких середня, найбільша, відкрита внутрі, всі бані із ліхтарниками і хрестами. У вікнах шибки з кольорового скла, дах викладено керамічними плитками та заосмотрено ринвами. Отець Когут привіз із Німеччини золотників, які позолотили всі хрести та бані правдивим золотом, щоб вони були довготривалим доказом нашої церковної традиції.

Отже й все, що зроблено із будовою церкви!

Церква всередині пуста, як й заля – музей внизу! Біля церкви та залі потрібно ще багато праці: стіни мусять бути ізольовані та тинковані, помальовані, долівка викладена керамічними плитками, двері до притвору та церкви — ще теж не готові. Немає ще інсталяції огрівання та електричного освітлення. Автор запроєктував іконостас із 38-ми іконами, вповні із традицією, які почав вже малювати мистець Петро Холодний. Передбачено запрестольну ікону — мозаїку Люрдської Пані із Св. Бернардетою, представляючи подію появи в печері. Назовні, на задній стіні святилища передбачено мозаїку Хрищення України-Руси Св. Володимиром та Св. Ольгою. Церква є прибудовою до існуючого дому почерез широкий вестибюль-притвір, що дає потрібну віддаль для об'ємного відділення отсих двох будов.

Існуючий дім — це первісна „вілла Св. Хреста", яку закупив о. Прийма, де на задовільній площі можна було б поставити церкву. Цей дім, побудований яких 150 років тому є історичним, бо тут у Люрді, перебував Цісар Наполеон III і тут ночував. Отець Прийма закупив теж улаштування „його цісарської милости" спальні, що тепер є додатковою атракцією туристів. Цей дім потрібно було відновити ґрунтовно, від долини вгору, включно із покриттям даху. Дім прочищено із пізніших добудівок, які були гіршої якости та псували цілість. Запроєктовано нову добудову на всіх чотирьох поземах, де влаштовано додаткові гостинні приміщення. На найвищому поземі запроєктовано теж мале помешкання для сестер із приватною терасою — в об'ємі нового даху. У висліді, в домі для прочан буде 21 гостинних кімнат, дві їдальні, нова кухня, ітд, все з новою інсталяцією огрівання та електричного освітлення, новими внутрішніми стінами, долівкою, новими вікнами та дверима. Отже це велика основна будова, яка вимагає ще великих коштів.

Ці всі неминучі кошти є великим тягарем для о. Прийми, який не може розпочати дальших будівельних робіт без дальших пожертв.

Щоб зрозуміти велику вагу цієї справи, треба знати, що у Франції є лиш яких 15,000 українців, розпорошених по цілій Франції, однак людей жертвенних, які кількома групами відвідували Люрд та виконали ряд підготовчих праць на будові, як усунення добудівок, прочищення площі із новим доїздом на площу із вулички позаду будівлі (як єдиний доступ автомобілів). Це заощадило дещо коштів. Але українська громада у Франції сама не може докінчити зачатої будови, фінансованою від самого початку пожертвами цілої української діяспори, з усіх континентів та країн. Отець Прийма та о. Когут закликають всіх та всюди сущих українських людей до додаткових пожертв!

Нашу церковцю видно іздалека! Із багатьох кінців

(Закінчення на стор. 8)

З господарського життя

Міністер продукції і продажу нафти та нафтових перерібок Савдійської Арабії, шейх Агмед Закі Ямані, заповів спад продукції ропи в недалекому майбутньому. Він подав, що причиною цього є надмір ропи на ринку й спад попиту на неї. Споживання ропи падає у зв'язку з одного боку з величезними заощадженнями і консерваційними заходами в споживанні ропи і її перерібок, а з — другого із-за господарського зменшення промислової продукції, а тим самим зменшення енерґії для промислових цілей. Дотепер існувало загальне переконання, що Савдійська Арабія мусить утримувати продукцію нафтової ропи на теперішній висоті, тобто 8,5 мільйона барилок денно, щоб могти покрити необхідні державні видатки, одначе Ямані заявив, що продукція 6,5 мільйона барилок денно покриє усі конечні видатки. Ямані заповів у зв'язку зі спадом продукції ропи піднесення ціни на неї. Одначе інші аналітики положення на енерґетичному ринку обстоюють думку, що спад продукції ропи не мусить привести до піднесення її ціни, бо не лише є можливі дальші заощадження в споживанні, але й пожвавлені розшуки за ропою в світі дали позитивні наслідки й викрито цілий ряд нових резерв, з яких деякі вже почали працювати, а інші — почнуть у найближчому часі.

Господарська політика канадського уряду, ціллю якої є „канадизація" в першу чергу канадського промислу, прибирає щораз яскравіші форми, а разом з тим викликує щораз нові конфлікти з американськими підприємцями та з Урядом ЗСА, який стає на захист своїх громадян та принципів вільного господарського життя. Останньо федеральний уряд Канади почав вимагати, щоб, наприклад, видавнича американська фірма Ґаннет закуповувала в Канаді свій папір, коли хоче розповсюджувати в Канаді свій періодик „ЮСЕй Тудей", компанія, яка продукує й продає свої цитрусові овочі в Каліфорнії на канадському ринку мусить „доказати, що вона має свої канадські джерела постачання", хоч у Канаді ніякі цитрусові овочі не ростуть.

Сім найбільших американських сталевих спілок внесли до Уряду ЗСА зажалення проти закордонних сталевих фірм, які мали б продавати на американському ринку свої вироби нижче власних цін продукції (дампінґ), що заборонено. Якщо американські фірми це докажуть, то урядові чинники зменшать, або взагалі стримають імпорт таких сталей.

Між французьким урядом і американською компанією „Інтернаціональний телефон і телеграф" вибух спір. Спір виник на тлі рішення французького уряду і парляменту націоналізувати цілий ряд промислових ділянок і підприємств, а між ними також І. Т. Т. Спершу І. Т.Т. протиставився націоналізації взагалі, але коли стало ясно, що цьому не дасться зарадити, бо це тверде рішення французького державного правління, яке в руках соціялістів, дирекція І. Т. Т. висунула вимогу заплатити їй за всю вартість компанії — улаштування, концесії та поточний бизнес — 375 мільйонів долярів. Уряд Франції признав усім націоналізованим компаніям право на відшкодування, але у випадку І. Т. Т. заявив, що вимагана сума — категорично зависока. І. Т.Т. затруднює у Франції у різних своїх підприємствах 14,000 робітників. Минулого року вона мала 672 мільйони обороту, але великі датки спричинили загальну втрату. Крім І. Т. Т. ще й інші американські компанії підляжуть процесові націоналізації.

Господарська політика англійського консервативного уряду ввійшла в дуже критичну, мабуть, вирішну стадію. Великі ощадности, що їх запровадила прем'єр Марґарита Тачер, обмеження державних кредитів і соціяльних допомог, не тільки обнизили високу інфляцію, яка була коло 20 відсотків у річному відношенні, але також спричинили величезний зріст безробіття, яке подвоїлося за час урядування Тачер. З усіх сторін почалися атаки на прем'єра та на її господарську політику, навіть її партійні колеґи щораз голосніше на неї нарікали. Одначе вона непохитно трималася тієї політики, намагаючись оздоровити англійське господарське життя, піднести продуктивність робітника, знизити кошти продукції. Останнім часом її політика почала давати позитивні наслідки. Піднеслася продуктивність робітників, зменшилися кошти продукції, на 9,5 відсотка в порівнянні з тим самим періодом минулого року піднісся загальний валовий продукт англійського виробництва. Ці успіхи підтримали прихильників господарської політики Тачер, але це ще далеко до її перемоги. І коли ближчим часом положення значніше не покращає, може початися на неї наступ, від якого вони і її консервативний уряд можуть упасти.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Радісна зустріч з В. Денисенком у Філядельфії

Кожний з нас знає, що життя наше нелегке, бувають бо різні труднощі й проблеми, які треба повсякчасно переборювати, а зокрема серед сучасних складних обставин, коли то наше життя так комплікується, не раз аж до перевтоми.

Та бувають різні моменти серед наших сірих буднів, що відривають нас від тих щоденних турбот, розбуджують гарні настрої, наснажують нашого духа життєвою радістю та тією свідомістю, що життя наше таки щось варте. Таких моментів багато серед наших середовищ і вони дають нам стимул до радости й задоволення та розвівають монотонію нашого буденного життя.

Дня 13-го грудня ц.р. ми були свідками такого моменту в Філядельфії, з виявом радісних переживань та піднесення духу. Це був виступ нашого визначного співака, соліста оперного театру в Варшаві, Володимира Денисенка. Всі присутні на цій зустрічі з нашим мистцем раділи душею, вслухуючись у програму цього вечора з цілою низкою цікавих точок у високомистецькому виконанні.

Бож ніде правди діти, в Денисенка — голос, а притім і техніка співу непересічного рівня: бас-баритон широкого діяпазону, вирівняний у всіх голосових реєстрах. Хоча заля Українського Освітньо-культурного Центру — неакустична, то голос його блистів шляхетним металем у яснім кольорі, з великою дозою драматизму й акторсько-оперовою манерою; легко вібруючий, був для слухача дуже сприємливий. Цей голос не стандартно естрадовий, але створений для великої сцени і своєрідного характеру та жанру. Його не можна рівняти з ніяким іншим співаком, але в пісні „Блоха" Мусорґського він нагадує Шаляпіна в геніяльній інтерпретації.

Хоч голос Денисенка створений для співів у ширших лініях більших музичних форм, на що вказувала низка арій із славних опер таких музичних велетнів як Моцарт (арія Фіґаро з опери „Весілля Фіґара"), Бізе (арія Торреадора з опери „Кармен"), Россіні (Сплетня з опери „Севільський цирульник"), Верді (арія короля Філіпа з опери „Дон Карльос"), Ґуно (Серенада Мефістофеля з опери „Фавст") і в нас ославлений Гулак-Артемовський (дві арії з опери „Запорожець за Дунаєм": „Ой, щось дуже загулявся" і „Тепер я турок не козак"), - то мистець-соліст у скромності не відмовився і від народних пісень. Не зважаючи на їхню своєрідну мистецьку красу і народну вартість, співак не мав поля для розмаху й музичного вислову певно із-за відносної скромности та ротаційної форми пісень, дарма що во-

(Закінчення на стор. 8)

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ч. 9. СІЧЕНЬ 1982 Р.

Завдання українського музею в еміграції складні і широкі.

Відомо, що Український Музей у Ню Йорку провадить величезну роботу, колекціонуючи предмети і документи української культури і побуту, та знайомлючи з ними як своїх земляків-українців (що особливо важливо для молоді, зокрема), так і чужинців.

Якщо знайдуться можливості розширити діяльність Українського Музею в Ню Йорку, то бажаю, щоб Музей:

1. Колекціонував і популяризував не лише об'єкти етнографії, а й твори професійного мистецтва, зокрема сучасні;

2. Влаштовував більше виставок, пов'язаних з новітньою українською культурою та історією;

3. По можливості практикував експозиції в українських установах (наприклад, Український Інститут Америки, Український Народний Союз, Народній Дім тощо), які поліпшували б уявлення про сучасне життя на Україні, скажімо щось на зразок успішної виставки Самвидаву, що відбулась в Українському Музеї в Ню Йорку, а пізніше в інших містах Америки і Канади. Могла б бути влаштована виставка табірної творчости (як от вишивки, використані в альбомі „Нездоланий дух", „Смолоскип", 1978, які були призначені саме для Українського Музею в Ню Йорку), виставки сучасної графіки, тощо.

Звичайно, все це вимагає великих зусиль — людських і фінансових. Але докласти їх для цього варто.

Надія Світлична

Добрий Український Музей, в якому буде гідно репрезентована українська народна творчість і образотворче мистецтво, має бути в Ню Йорку, бо це є метрополія світу і мистецький центр.

Український Музей повинен збирати і зберігати твори старих майстрів, що перебувають у приватних колекціях, також зберігати скарби, створені поза межами України. Як не буде такого музею, не лишиться сліду творчости багатьох мистців.

У Музеї мають періодично відбуватися виставки присвячені різним галузям, напрямкам і періодам українського просторового мистецтва, окремим мистцям тощо.

Я радий, що існує товариство „Український Музей" і я певний, що це товариство знайде шляхи придбати для Українського Музею в Ню Йорку відповідний будинок. Вірю, що українська громада підтримає.

Сьогодні ми не можемо воювати, але можемо багато зробити на полі української культури. Коли Україна буде вільна, то Український Музей у Ню Йорку буде її культурним посольством.

Михайло Черешньовський

Український Музей у Ню Йорку якім хотіли б його бачити:

Надія Світлична, Петро Холодний, Михайло Черешньовський, Юрій Шевельов, Управа Музею.

Завдання Українського Музею на еміграції є інакші ніж музеїв на батьківщині. Тут, крім функції музею — переховувати здобутки нашої культури для майбутніх поколінь, головним завданням стає репрезентація нашої культурної окремішности і інформування про неї чужинців, а також збереження експонатів ,що є поза сферою дії нищівних сил на батьківщині.

На мою думку, для зацікавлення чужинців нашим національним „Я", найкраще надаються експонати народньої творчости, народні строї, і взагалі етнографія. Тут Український Музей може вирізнитися з-посеред американських музеїв, викликати зацікавлення серед неукраїнської публіки і цим виконувати ролю пропаґатора української національної справи. Для кращого виконання цієї ролі бажано перенести Український Музей у Ню Йорку до більш репрезентативного і значно більшого приміщення. Треба щоб інші українські музеї на периферії погодилися позичати свої експонати на якісь спеціяльні виставки в Ню Йорку. Цього вимагає наша національна справа.

Щодо діяльности в галузі образотворчого мистецтва, то насамперед УМ повинен вишукувати, реєструвати і по змозі набувати твори мистців старшого покоління, які є власністю приватних осіб. Нам відомі факти свідомого нищення творів українських мистців (Олександра Архипенка, Георгія Нарбута, Петра Холодного старшого та інш.) на батьківщині. Отже те, що вирвалося неспаленим закордон, має бути під соціяльною опікою Музею. Також треба подбати про реєстрацію творів недавно померлих мистців, наприклад, Миколи Бутовича, Миколи Неділка, Мирослава Радиша, Віктора Цимбала та інших.

Я проти влаштування при УМ картинної галерії українських художників. Українці, на жаль, не визнають жодних авторитетів. Отже, хто буде вирішувати, які картини надаються для ґалерії, які ні? Треба передбачати атаку соток дилетантів які мріють, щоб їх твори потрапили до музею. Відкидаючи їх, УМ придбає сотні активних ворогів, разом з родинами це будуть тисячі. Тяжко сподіватися, що справжні артисти ще за життя подарують свої кращі твори Українському Музеєві, а щоб купити їх потрібні великі гроші. В іншому стані є музеї, яких підтримують власні держави, і тут УМ не витримає конкуренції.

Петро Холодний

Яким я хотів би бачити Український Музей у Ню Йорку? Великим. В обох значеннях цього слова. У фізичних вимірах — не таким, як Метрополітальний музей, але й не притуленим у двох чи трьох кімнатах. І гідним нації, яку він репрезентує. Так, щоб відвідини могли нормально тривати яких дві години, а враження щоб лишалося на дні й тижні — до наступних відвідин.

Я хотів би, щоб він не занедбував нашої фолкльорної спадщини, яку вже й тепер він репрезентує чесно й ділово, без зайвої бомбастики; але щоб він розвинув вартісний відділ індивідуального мистецтва - малярство, скульптуру, графіку, прикладні мистецтва, архітектуру. Зібравши, що можна з мистецтва 18-20 століття; і даючи систематичний перегляд течій і особистостей еміграційного мистецтва.

А для цього я хотів би може найважчого, — щоб інші наші музеї й музейчики здужали дати свої найкращі експонати в довготривалу позику своєму будь-що будь досвідченому, технічно досконалішому і вигідніше роз ташованому нюйоркському братові. Бо не стягтися нам сьогодні (може це стане можливе в майбутньому) на справді високовартісних багато музеїв. А вже й поготів, щоб вони позичали свої скарби для тимчасових виставок, які мав би влаштовувати Український Музей у Ню Йорку поруч своєї стабільної, базової частини.

І, нарешті, я не хотів би, щоб Музей спокусився перс пективою відбивати все чисто, щоб він зберіг свій профіль мистецького музею й не перетворювався на історичний музей або на комбінацію мистецького й історичного, що позбавило б його власного обличчя й перетворювало б на кунсткамеру в стилі 15 сторіччя. Інакше кажучи, щоб він був музеєм нашого сторіччя в своєму обличчі, стилі праці, доборі експонатів, — тим, чим він у зародку вже є.

Юрій Шевельов

Яким має бути Український Музей у Ню Йорку? — була тема дискусії на засіданні Управи УМ 12-го грудня 1981 року.

Одностайна думка була, що УМ повинен мати значно більше приміщення (про це є численні побажання у Книзі відвідувачів УМ).

У дискусії відзначено, що виставки виробів українського народного мистецтва викликають зацікавленняя відвідувачів. Етнографічна збірка УМ в основному впорядкована і зберігається фахово. Вона постійно зрос тає завдяки пожертвам і купівлі цінних експонатів, її треба далі розбудовувати.

Музей не повинен обмежуватися тільки показом світові краси українського фолкльору. Треба розбудувати відділ образотворчого мистецтва, виставляти картини, графіку, скульптуру. УМ уже має низку графічних творів О.Кульчицької. Відомий у Франції український мистець Михайло Нечитайло-Андрієнко подарував УМ три свої картини. Є українці, власники вартісних мистецьких колекцій, які планують передати їх УМ.

Щодо Історичного відділу УМ у дискусії висловлено думки про те, щоб наголос робити на історії українського поселення в Америці УМ збирає фотографії, які ілюструють життя та досягнення українців у цій країні, плянує виставку, на цю тему. УМ також збирає фотографії та документи, що ілюструють новітню історію України. Уже була виставка Самвидаву. Плянується виставка документації про розгром України 1930-х років, включно з голодом. Висловлено побажання збирати грамофонні платівки з записами співів видатних українських артис тів, також записи на магнетофонних стрічках, інтер'ю та розповідей (усна історія).

За оцінкою Управи, Ум з трьома згаданими відділами повинен мати близько 15 тисяч кв. стіп площі для виставок, сховищ, залі для лекцій і зборів, бібліотеки, приміщень для адміністрації, курсів, крамнички, роботи з експонатами і підготовки виставок.

Співпраця з американськими музеями

Український Музей у Ню-Йорку за п'ять років свого існування наладнав співпрацю з низкою американських музиїв і увійшов як рівновартний партнер до „музейної спільноти". Це є свого роду визнання того, що його діяльність відповідає вимогам професійного музейництва. Вже третій рік Мистецька Рада стейту Ню Йорку влаштовує серії професійних семінарів для працівників різних музеїв. У видрукованих програмах бачимо УМ поруч з такими великими музеями як Метрополітальний, Ґуґенгайма, Бруклінський, Вітні, Жидівський та інші, які „віддають свої приміщення і дають поради" учасникам семінару. У приміщеннях УМ відбуваються щороку два семінари, два роки тому працівники нашого музею робили доповіді.

В 1980 році Центр Роберсона в Бінгамптоні влаштував виставку „Наша блис куча спадщина: текстильне мистецтво слов'ян та їхніх сусідів". Центр позичив в УМ зразки українських руш ників, килимів, сорочок, плахт тощо. На виставці було зазначено, що всі об'єк ти позичені в Укрїнському Музеї в Ню-Йорку.

Весною 1981 року Музей Мистецтва в Сан Дієго у Каліфорнії влаштував виставку українських писанок з колекції Тані Осадци. Директор цього музею відвідав виставку цих писанок в УМ у Ню-Йорку в 1980 р. і запроновував показати її в Сан Дієго. Пані Осадца погодилася позичити свою колекцію писанок, подати каталог та інформації. Виставка була дуже успішною. Всюди було зазначено, що ця виставка відбувається за посередництвом Українського Музею в Ню-Йорку.

В січні 1982 р. Музей Природознавства в Провіденс в Род Айленд улаштовує виставку, для якої позичив з УМ зразки жіночого та чоловічого народнього одягу, вишивок, кераміки, дереворізьби, писанок і п.

Смітсонський музей історії та технології у Вашінгтоні висловив побажання мати у своїй постійній збірці об'єкти з української народної культури. При цій нагоді музей міг би влаштувати повнішу виставку нашої народної творчости. УМ плянує здійснити цю пропозицію в майбутньому

Також інші музеї виявляють зацікавлені експонатами УМ і хотіли б у майбутньому з ним співпрацювати, влаштовуючи спільно якісь виставки, або позичаючи зразки українського народного мистецтва.

Завдяки існуванню Українського Музею в Ню-Йорку, з його упорядкованою збіркою, американські музеї можуть включати зразки української народньої творчости у свої виставки, даючи відвідувачам нагоду пізнати їх, рівночасно інформуючи їх про існування нашого музею з його багатою збіркою.

Музейна бібліотека

Для того, щоб сприяти успішній і багатосторонній праці Українського Музею останнього часу більше уваги присвячується розбудові бібліотеки Музею. Завдяки старанням Союзу Українок Америки, початки бібліотеки покладено вже давно.

Основне завдання бібліотеки — уможливити доступ керівникам і кураторам Музею до найкращих довідників, джерельних та інших видань, потрібних для дослідної чи практичної праці в Музеї. Але мова тут не про загальноукраїнознавчу бібліотеку, а про спеціяльну бібліотеку, профіль якої визначається метою й завданням Музею. В самому Ню-Йорку, крім бібліотеки Колюмбійського Університету та Ню-Йоркської Публічної Бібліотеки з їхніми багатими колекціями східньоевропейських, а в тому й українських матеріялів, є також дві загальноукраїнознавчі бібліотеки, а саме: бібліотека-архів Української Вільної Академії Наук у США та бібліотека Наукового Товариства Шевченка Америки. Тому музейна бібліотека є задумана як спеціяльна, а не ще одна загальноукраїнознавча бібліотека.

В межах фінансових спроможностей Музею, основна увага в комплектуванні колекцій бібліотеки зосереджуватиметься на таких ділянках: Музеї й музейництво, зокрема в Україні, етнографія, мистецтвознавство, архітектура, різьба, малярство, графіка та поселення українців поза українською територією, зокрема в США. Очевидно, що й такі загальні довідники, як енциклопедії українознавства біографічні словники та загальні праці з історії української культури є в полі зацікавлення бібліотеки.

Упорядкування та каталогізація бібліотечного матеріялу вже почалися і відбуватимуться систематично, згідно з сучасними засадами та бібліотечною практикою. Для внутрішнього вжитку приготовано окремий правильник.

О.Д.

Товариська зустріч, концерт і виставка картин для придбання фондів для Музею

Піяністка Юліяна Осінчук дістає від д-ра Карла Зайнінґера троянди.

Мистець Любослав Гуцалюк показує техніку писання картин.

Музей одержав 3094.71 дол. прибутку від товариської зустрічі, що відбулась 17-го жовтня 1981 року в будинку Соні і Карла Зайнінґерів у Принстоні, Н.Дж.

На зустріч зібралося понад 100 приятелів Музею, які мали нагоду оглянути виставку 24 нових картин олією Любослава Гуцалюка, який також демонстрував гостям техніку своєї праці. На високому рівні був виступ піяністки Юліяни Осінчук.

Управа Музею щиро вдячна Соні і Карлові Зайнінґерові, які влаштували в своєму домі прийняття з метою зібрати на розбудову Музею, також вдячна мистцеві Любославу Гуцалюкові і піяністці Юліяні Осінчук.

Організаційна робота була на плечах членів Управи Лідії Гайдучок і Лідії Гладкої, членів Комісії придбання фондів для Музею.

ПЛЯНИ МУЗЕЮ

НОВІ ВИСТАВКИ

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ

Виставка українських писанок відкривається в суботу 6 березня і триватиме до 16-го травня. Уже п'ятий раз УМ на весні влаштовує виставку писанок, кожного разу різну. Цього року буде виставлено понад 400 писанок з колекці Музею, які покажуть красу і багатство одного з найцікавіших видів українського народного мистецтва.

ВТРАЧЕНІ АРХІТЕКТУРНІ ПАМ'ЯТКИ КИЄВА

Вистака відкриється 29-го травня 1982 року і триватиме до 27-го лютого 1983 року. Вона дасть уявлення про знищені архітектурні пам'ятки Києва шляхом показу їх фотографій, плянів місцевостей, де вони стояли і рисунків фасадів. Куратор виставки архітект Тит Геврик.

КОНЦЕРТ ДЛЯ ПРИДБАННЯ ФОНДІВ ДЛЯ МУЗЕЮ

Піяністка Юліяна Осінчук і співачка Ірина Вельгаш (сопрано) виступлять без винагороди у концерті, що відбудеться 28 березня у Ню-Йорку в приміщенні Ню-Йоркського університету, Eisner and Lubin Auditorium, 566 La Guardia Place (біля Вашінгтон Сквер Парку). Після концерту буде товариська зустріч. Докладніші інформації будуть подані в українській пресі.

КУРСИ

КУРСИ ВИШИВАННЯ працюватимуть від 6-го лютого до 10-го квітня 1982 року. Заняття відбуватимуться суботами, всього десять занять. Початківці зможуть навчитися вишивати, а досвідчені вишивальниці — вдосконалити своє уміння вишивати. На курси можуть записуватися дорослі і діти віком від десяти років.

Плата за навчання: не-члени Музею 30 дол., члени — 25 дол., студенти віком від 16 років і пенсіонери — 20 дол., діти від 10 до 16 років — безплатно.

КУРСИ ДЕРЕВОРІЗЬБИ працюватимуть від 6-го лютого до 10-го квітня 1982 року. Використовуючи інструменти, спеціяльно зроблені на замовлення Музею, курсанти будуть учитися різьбити складні геометричні орнаменти, якими на Гуцульщині прикрашають побутові дерев'яні речі і декоративні речі. Викладач — Іван Симчик. Заняття суботами.

Плата за навчання: не-члени Музею 40 дол., члени — 35 дол., студенти віком від 16 років і пенсіонери — 30 дол., діти від 12 до 16 років безплатно.

КУРСИ ВИГОТОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСАНОК працюватимуть від 13-го березня до 10-го квітня.

Діти і дорослі матимуть нагоду навчитися писати писанки, або вдосконалити своє уміння виготовляти писанки з традиційними українськими узорми. Матеріяли (фарби, віск та інші.) постачатиме Музей. Заняття відбуватимуться щосуботи і щонеділі, по два на день, окремо для дітей і дорослих.

Заняття для дорослих: 13, 21 і 28-го березня, 3-го і 4-го квітня; два заняття на день: 9.30 до 12.30 і 1.30 до 4.30.

Заняття для дітей: 14, 20 і 27-го березня; два заняття на день: від 10.00 до 12.00 і від 1.00 до 3.00.

Плата за одне заняття: не-члени Музею — 10 дол., члени — 8.50 дол., пенсіонери, студенти і учні віком від 12 років — 8 дол., діти від 8 до 12 років безплатно. Вартість матеріялів включена в оплату.

ПОКАЗ ТЕХНІКИ ПИСАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСАНОК 6-го і 7-го березня, 10-го квітня 1982 року.

Досвідчені писанкарки демонструватимуть процес виготовлення високомистецьких писанок. Також буде показаний нагороджений фільм Славка Новицького — „Писанка". Програма триватиме безперервно протягом трьох днів від 1-ої до 5-ої год. по полудні.

Вступ: не-члени Музею 2.50 дол., члени Музею, пенсіонери і студенти — 2. дол., діти до 10 років - безплатно.

Український Музей в Ню Йорку шукає співробітника на повний або неповний день.

Кандидат (ка) повинні мати вищу освіту, знати англійську та українську мови. Платня за домовленням. Звертатися на адресу: The Ukrainian Museum, 203 Second Ave., New York, N.Y. 10003, Tel:(212)228-0110.

МУЗЕЙНА КРАМНИЧКА

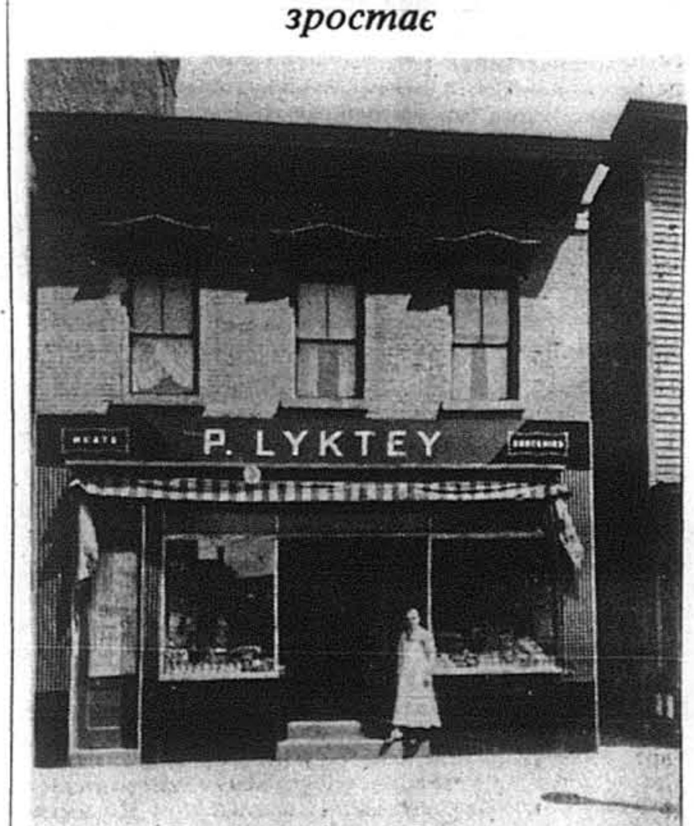
Музейна крамничка продає паперові серветки, прикрашені українськими орнаментами.

Великий успіх мають у музейній крамничці видання Музею: каталоги, вітальні картки, кольористі афіші виставок, паперові серветки з українським узором. Також добре йдуть рисунки українських мистців.

Українці і чужинці охоче купують українські вишивки, які надходять до крамнички як подарунки від вишивальниць, що бажають допомогти Музеєві своєю працею. Адміністрація і Управа Музею сердечно дякує вишивальницям.

Пишіть до Музею, щоб на вашу адресу був надісланий каталог для замовлення виробів поштою.

Колекція фотографій Музею зростає

Фотографія з колекції Музею: Крамниця Петра Ликтея, Ютіка, Н.Й., 1930 р.

ВИДАЄ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Редагує Комісія Преси і Публікацій

Адреса: 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

ВОСЕНИ 1981 РОКУ ВІДЗНАЧЕНО П'ЯТИРІЧЧЯ МУЗЕЮ

Під час Тижня Українського Музею Любов Волинець демонструвала техніку вишивання.

Досвідчена ткаля Ірена Демчишин демонструє техніку ткання.

Третього жовтня 1976 року стараннями і коштами СУА відкрито Український Музей у Ню Йорку у власному будинкові СУА. 12-го червня 1977 року відбулися основуючі збори громадської установи „Український Музей".

П'ятиріччя Музею відзначено в місті Ню Йорку і в штатах Ню Джерзі і Пенсильванії численними імпрезами, доповідями, виставками, показами техніки виконання різних видів українського народного мистецтва. Зібрано кошти на розбудову УМ, приєднано нових членів.

НЮ ЙОРК

У жовтні в Ню Йорку відувся „Тиждень Українського Музею". Любов Волинець зробила в Літературно-мистецькому клюбі у Ню Йорку доповідь про Музей, ілюстровану прозірками.

В залі Музею на другому поверсі протягом трьох днів відбувалися покази техніки виконання різних видів українського народного мистецтва: Ірена Демчишин демонструвала техніку ткання, Л.Волинець і Л.Зєлик — вишивання, Христина Фіорі — роблення писанок, Михайло Черешньовський, Іван Симчишик та інші учні Черешньовського-різьбу на дереві, Таня Кейс — роблення ґерданів, Роксоляна Климук - роблення прикрас з шкіри. У ґалерії ОМУА Ірена Твердохліб демонструвала роблення вибійок.

Газети „Ню Йорк Таймс" і „Дейлі Нюз" вмістили нотатки про покази виконання виробів українського народ ного мистецтва.

В неділі 4 і 11 жовтня з ініціятиви Ню-Йоркської округи СУА під церквами продавали значки Українського Музею.

Ню Джерзі

Округа СУА в Ню Джерзі і Відділи 4-ий, 28-ий, 65-ий та 86-ий відзначили п'ятиріччя УМ численними імпрезами. Ця округа, що лежить близько від міста Ню Йорку, є ентузіястом УМ, зокрема дає до Управи УМ активних і працьовитих членів.

У вересні 28-ий Відділ СУА у Нюарку влаштував літературний вечір прибуток з якого був переданий УМ. Взяли участь письменниці І.Дибко, Л.Коленська, У.Любович, І. Савицька і піяністка Т.Богданська.

З нагоди п'ятиріччя УМ, 28-ий Відділ, який уже був меценатом Музею (тобто склав пожертву 1000 дол.), пожертвував Музеєві ще одну тисячу дол. Член 28-го Відділу Марія Робак теж відзначила ювілей Музею, пожертвувавши йому 1000 дол, і так стала меценатом.

86-ий Відділ СУА в Ірвінґтоні влаштував у вересні дво денну виставку картин художниці Роксоляни Ґіліцінської у залі при Церкві Вознесення в Мейплвуді, також розваги. Увесь прибуток — на розбудову Музею.

У День Союзянки в Окрузі Ню Джерзі велику увагу присвячено п'ятиріччю УМ. 9 жовтня в залі при Церкві св. Івана Хрестителя була влаштована виставка видань УМ і вирізок з газет з матеріялами про Музей. Продавали речі з Музейної Крамнички, поширювали заяви про вступ до членів УМ. Під церквою продавали музейні значки.

Відділи СУА 4-ий і 65-ий у Ню-Брунсвіку влаштували 6 грудня „День Українського Музею" в парафіяльній залі. Л.Волинець зробила доповідь, ілюстровану прозірками, про розвиток та успіхи УМ та про українські весільні звичаї. Прибуток для Музею — 525 дол.

Крім того, з нагоди „Дня УМ" Окружний Комітет Від ділів УНСоюзу в Перт Амбою пожертвував на УМ 100 дол., кілька осіб стали членами УМ, а ще кілька склали на Музей пожертви.

Пенсильванія

Активний прихильник УМ, 67-ий Відділ СУА в Філядельфії, у листопаді 1981 року влаштував „Тиждень Українського Музею" (уже другий „Тиждень", попередній був восени 1980 року). „Тиждень" почався 15 листопада екс курсією до Музею. 22-го листопада відбувся вечір з метою придбати кошти для УМ. Л.Волинець зробила ілюстровану прозірками доповідь про Музей, розповівши про окремі цікаві експонати з музейної колекції. Мистець Яків Гніздовський демонстрував техніку виконання дереворізів. Під церквами продавали музейні значки.

Різдвяні картки видання Українського Музею в Ню Йорку

„Мадонна на колінах" — Михайло Черешньовський

„Мати Божа" — Петро Холодний.

КУРСИ І ЗАНЯТТЯ НАПРИКІНЦІ 1981 РОКУ

Курси вишивання працювали від 17-го жовтня до 19-го грудня один раз на тиждень. Курсантів було близько 20 осіб. Викладала Любов Волинець. Кроїти жіночі сорочки вчила Анна Зєлик.

Курси дереворізьби притягли 16 курсантів, дітей і дорослих. Викладав Іван Симчик, заняття відбувалися один раз на тиждень.

Виготовлення прикрас на ялинку — відбулося два заняття, училися діти і дорослі. Керувала Таня Ориш кевич, допомагала Оля Марущак—Кендель.

Діти й дорослі училися робити прикраси на ялинку.

ОДНЕ З ЗАВДАНЬ МУЗЕЮ — ВЧИТИ ЦІНИТИ КРАСУ

З жалем бачимо, що деякі приватні українські підприємства продають на фестивалях кіч - вироби у псевдоукраїнському стилі. Особливо потворна білого кольору кераміка, безладно розмальована візерунками української вишивки. Дико виглядають фіґурки зайців, дідів та баб вкриті „вишивкою".

Очевидно серед гендлярів діє закон економіки: попит обумовлює продукцію.

Що тут може зробити Український Музей? Лише намагатися розвивати мистецький смак, показувати вироби в стилі українського мистецтва.

Громадська установа „Український Музей"

Громадська установа „Український Музей" є вирішальний фактор у діяльності Музею, подаючи фінансову допомогу і сприяючи його розвиткові. Український Музей уже має понад тисячу членів, але треба ще більше, щоб змогти придбати новий будинок, розбудувати Музей, мати більше виставок і програм.

Ми закликаємо всіх українців вступати в члени Українського Музею.

КАТЕГОРІЇ ЧЛЕНСТВА

Студенти і пенсіонери: членський внесок 10 дол. щорічно. Привілеї ті самі, що прівілеї звичайних членів.

Звичайні члени: членський внеисок 25 дол. щорічно.

Привілеї: вільний вступ до Музею і на всі доповіді; право голосу на Загальних зборах Музею; знижка на оплату музейних курсів і за позичання фільмів та прозірок; 10% знижки при купівлі в Музейній крамничці; члени одержують „Річний звіт Музею", „Календар програм" і запрошення на всі імпрези Музею (доповіді, семінари, концерти тощо).

Родини: членський внесок 50 дол. щорічно.

Всі привілеї звичайних членів. Родина отримує два членські квитки, а діти, молодші 16-ти років мають вільний вступ до Музею.

Допомагаючі члени: членський внесок 100 долярів щорічно.

Прівілеї ті самі, що й звичайних членів і членів-родин; крім того вони отримують безплатно: каталоги всіх виставок Музею, вільний вступ для гостей допомагаючих членів, які приходять разом з ними.

КАТЕГОРІЇ ЖЕРТВОДАВЦІВ

Фундатори — Пожертви в сумі 5.000 дол. і більше. Отримують членство в Музеї на все життя.

Меценати — пожертви в сумі 1,000 дол.

Добродії — Пожертви в сумі 500 дол.

Право голосувати на Загальних зборах Музею належить тільки членам Музею і фундаторам, тому добродіїв і меценатів запрошується стати членами Музею.

ЧЛЕНСЬКА ЗАЯВА

Бажаю (-ємо) стати членом (членами) Українського Музею в Ньо Йорку в такій категорії: (прохаємо позначити):

Звичайний член	$ 25.00 річно ☐
Пенсіонер	10.00 річно ☐
Студент	10.00 річно ☐
Родина (батьки і діти до 18 р. життя)	50.00 річно ☐
Допомагаючий член (родина або особа)	100.00 річно ☐

Прикладаю добровільну пожертву в сумі ....

Коли добровільні пожертви досягнуть суми $500.00, жертводавець буде іменований *добродієм* Українського Музею. Коли пожертви досягнуть $1,000.00, жертводавець стає *меценатом* Українського Музею. Жертводавець, що дасть $5,000.00 стає *фундатором* Українського Музею.

Щоби мати право голосу на загальних зборах Українського Музею, жертводавці добродії, меценати і фундатори мусять стати членами музею, складаючи свій річний членський внесок.

Пожертви для Українського Музею можна відтягнути від прибутків при виповнюванні податкових форм (tax exemption)

Name .... (please print)
Address ....
....

Tel: ....
дата ....
підпис ....

Ім'я і прізвище ....
по-українськи, друком

Чеки просимо виповняти на:

The Ukrainian Museum
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

ПРО ЗМІНИ АДРЕС

Прохаємо членів Українського Музею, що змінили адреси, повідомити про це адміністрацію Музею. За це будемо вдячні, бо трапляється, що наші листи до членів Музею повертаються.

Адміністрація Музею

Нові члени Українського Музею

(від 1-ого вересня до 31-ого грудня 1981)

Допомагаючі члени: Олександра і Ярослав Кіндрачук, Алентавн, Па.; Марія і д-р В. Вірщук, Тайтусвіл, Н. Дж.

Родини: Софія і Тит Геврик, Філ.; Анізія і Юрій Мицак, Ню Йорк; Надія Світлична, Нюарк.

Звичайні члени: Ню Йорк Ірена Гафткович, Рочестер, Лев Добрянський, Флашінґ; Дарія Костюк, Ню Йорк, д-р Теодозія Савицька, Ютика, Марія Тершаковець, Шерлі.

Ню Джезрі: Ніна Бих, Пассейк; Осип Головатий, Клифтон, Ярослав Городецький, Кендел Парк, Теодозій Сендзік, Трентон; Марія Стек, Ґарфілд; Богдан Федасюк, Берклі Гайтс.

Інші стейти: Петро Візняк, Честер, Па.; Ева Захарук, Вендгам, Масс.; Юрій Мельникович, Оверленд Парк, Канз.; Ореста Фединяк, Чікаго, Ілл.; Юрій Цибрівський, Вудбридж, Конн.

Пенсіонери: Ню Джерзі: Ірена Дзєдик, Мейплвуд; Люба Єднака, Мейплвуд; Наталія Загайкевич, Ірвінґтон, Петро Папроцький, Джеймсбурґ, Наталія Пеленська, Клифтон, Евген Цибик, Томс Ривер, Емілія Цяпка, Нюарк.

Мериленд: З Балтимор: Марія Бакуменко, Володимир Войтович, Марія Захарків, Ярослава Солган, Дора Хариш, Марія Хариш, Теодозія Кічоровська, Адельфай.

Інші стейти: Анастазія Білоус, Саунт Пітерсбурґ, Фла., Данило Дмитриків, Толідо, Огайо; Іван Керницький, Ню Йорк; Евгенія Кохан, Філ.; Омелян Татуняк, Філ.; Марія Футей, Парма, Огайо; Роман Цегельський, С. Пітерсбурґ, Фла.; Ольга Чадай, С. Пітерсбурґ Фла.

Канада: Йоанна Михайленко, Саскатун.

Всього за час від 1-го вересня до 31-го грудня 1981 року приєдналися дві допомагаючі родини, три родини і 39 звичайних членів і пенсіонерів. Разом — 49 осіб.

ЕКСКУРСІЇ ДО МУЗЕЮ

Восени 1981 року в УМ побували такі шкільні екскурсії: група з американської публічної школи в Ню-Йорку і група з української католицької школи в Брістолю, Пенна.

Були дві екскурсії, що їх організували Відділи СУА: 67-ий Відділ з Філядельфії і 91-ий з Бетлегему, Па. (всього 77 осіб). Побувала екскурсія не-українців (35 осіб) з Гартфорду, Конн. Також було 16 студентів і два професори з Ратґерського університету, учасники спеціяльної програми, присвяченої вивченню українського фолкльору.

МУЗЕЙ ВІДКРИТИЙ

П'ять днів на тиждень (від середи до неділі включно) від 1 до 5 год. по полудні. Вступ для дорослих 1.00 дол., діти і пенсіонери — 50 центів, члени Українського Музею безплатно.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ У НЮ-ЙОРКУ

(від I вересня до 31 грудня 1981 року)

2,000 дол.—Н.Н.

1,725 дол.— д-р Карло і Соня Зайнінґери.

По 1,000 дол.— Стефанія Абрагамовська-Кібюк, Богдан і Марія Робаки, д-р Юрій і Оленка Савицькі, Марія Стафанів пам'яті чоловіка д-ра Михайла Стефанова, Мирон Сурмач і Ярослава Сурмач-Міллс; 33-ий Відділ СУА, Клівленд, Огайо.

765 дол.— д-р Богдан і Марта Цимбалісті.

По 500 дол.—Юліян і Марія Бачинські, Роман Волчук, Мирон і Ольга Гнатейки, д-р Олег і Софія Кудрики, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки, Ярослав Плескун з дружиною, Мирон і Ірина Руснаки, Юлія Сквітрнянська в пам'ять Антона і Марії Кунко, д-р Олександра Школьнік, Антін і Віра Шумейко—в пам'ять Катерини Пелешок, 28 Відділ СУА, Нюарк, Н.Дж.

400 дол.— 91-ий Відділ СУА, Бетлегем, Па.

276 дол.— д-р Денис і Мира Стахови.

По 250 дол.— Богдан і Лідія Гайдучок, Роман і Марія Кобринські (2-ий внесок), Окружна Управа СУА, Детройт, Відділи СУА: 4-ий і 65-ий у Нью-Брансвіку, 86-ий у Нюарку

По 200 дол.—д-р О.Дерій (внесок у рахунок обіцяної пожертви 1,000 дол.), Вільям і Пелагія Кучкуди, Володимир Пізнюк, Марта Шиприкевич, 83-ий Відділ СУА у Ню-Йорку; за заповітом Романа і Теодора Левицьких.

По 100 дол.— Олена Бобиляк, Володимир Возьний, д-р Леонід Мостович з дружиною, Ольга Овсянецька, Дженні Пасічник, д-р Володимир і Марія Петришини, Стефан Сідлярчук, Михайло і Емілія Цяпки, Марія Чучман, Андрій Чорнобил, Микола і Ірина Шпетки, Українська Громада, Люїзвілл, Кентакі; Відділи СУА: 32-ий, Ірвінгтон, Н. Дж., 73-ий, Бріджпорт, Конн.; 102-ий, Гемонд-Манстер, Інд., Відділ УНСоюзу у Перт Амбої.

По 75 дол.—д-р Богдан і Наталія Коропецькі, д-р Марія Фішер-Слиш, 54-ий Відділ СУА, Велмінґтон, Дел.

По 50 дол.— Александер Ґуґель, Осип Данко, Олена Качала, д-р Богдан і Марія Макарушки, Мирослав і Люба Прокопи, Український Громадський Комітет у Кергонксоні, Н.Й.

30 дол. — Володимир і Мирослава Стойки.

По 25 дол. — Андрій Бук, д-р Мирослав і Люба Бурбели, Тарас і Ольга Гунчаки, Євген і Стефанія Гутовичі, Лариса Даник, Марія Даниш, Іванна Джус, д-р Роман Кисілевський, о. Віталій і Віра Коваленки, Дарія Курилко, Микола і Дарія Лебеді, Іван Лесько, Ігор і Дарія Лисі, д-р В.Масик, Анна Мельник, Віра Мицьо, о. Роман Мірчук, д-р Стефан НичайЮліянОхримович, д-р Володимир і Аркадія Петришини, Ярослав Петрущак, Леонид Пахолюк, д-р Олег Слюзар, Софія Соколовська, Андрій і Уляна Стецюки Ярема Турко-Бодрак, Андрій Турчин, Оксана Фільварків монс. Мирослав і Марія Харини, Марія Юркевич, Євстахій і Марта Яроші, 89-ий Відділ СУА, Кергонксон, Н.Й., Український Культурно-освітній осередок у Філядельфії.

По 20 дол.— Марія Васьків, Надія Данилюк, Юлія Дашко, Ярослав і Ірена Качанівські, Роман і Ольга Керницькі, Зенон Михалевський, Михайло і Наталя Пойда, Марія Сокіл-Рудницька, Михайло Ступка.

По 15 дол.— д-р Роман і Ольга Мороз, Петро Плута, Василь і Мирослава Притули.

По 10 дол.—Григорій Бакуменко з дружиною, Йосип і Іреней Гарасимяки, Ірина Гладка, Георгій і Марія Гончаренки, Станислава Гребеняк, Люба Гуралечко, д-р Ярема і Наталя Дубрики, Богдан Желехівський з дружиною, С.Зиблікевич, Іва Лісікевич, Ольга Коник, д-р Т. і О. Притула-Кузьмовичі, Йосиф і Марія Марусяки, Е.Наливайко з дружиною, д-р Володимир Онуферко, Євгенія Осґуд, Володимира Падох,. Віра Панків, Василь Рудко, Юрій і Олександра Рицарі, Марія Саламон, Володимир Сушко, Ярослав Терлецький з дружиною, Ольга Терлецька А Целевич, Євген і Володимира Шипайли, д-р Марія Ярославська.

9 дол.—Лідія Ґеча.

6.20 дол.— подружжя Лепких.

По 5 дол.— Василь і Ольга Балабани, д-р Остап Баран, Ірена Бережницька, Роман і Іванна Бобяки, Катерина Бурбелло, Люба Вайнгаймер, Михайло Веріс мол., Михайло Винничок, Адам і Іванна Вовки, Джон Галицький д-р Володимир і Дарія Гойдиші, д-р В. і І.Гординські, д-р Я Граб д-р Зенко Гринків, Петро і Софія Гулієви, Лариса Даник, Анна Добош, д-р Павло Джуль, Софія Задорецька, Мира Залуцька, Іван Заяць, Богдан Іванець, д-р Олександер Ільків, д-р Надія Кмета-Теребус, Орест Клюфас, Галина Козар, Вейн Кострибяк, д-р І.Кривяк, М.Крижанівський, Олександер Кричук, Любомира Крупа, д-р Юрій Кушнір, Олесь Ломацький, д-р Йосиф Ларі, Христина Луцик, Ірена Любчак, полк. Тарас Новосівський з дружиною, д-р Яромир Оришкевич, Тамара Панчак, д-р Теодор і Джоан Парфановичі, А.Пилипюк, Стефанія Повлачак, Олег Послушний, д-р В.Прокопів, Волтер і Емілія Прочінські, д-р В.Рибак, д-р Ярослав Рожанковський, д-р Юрій Савицький, д-р Мирон Сатурський, д-р Вільям Селезінка, М.Семків, Марія Семянчук, д-р Й.П.Сидор, О.Склепкович, А.Скоробогатий, С.Скубик, Олекса Сокіл, Августин Сумик, Ірена Твердохліб, М.Текля, Ярослав Тимочко, Теодор і Ореста Ткачуки, Андрій Турчин, Юрій Филипів, Христина Фіоре, Зенон Цізвлях, Роман Чавс, д-р Володимир Шкільник.

4 дол.— Натті Буряківець;

По 3 дол.— Волтер Батринчук, О.Богдан Желехівський, Ларрі Калин, Євген Скоцко;

2.50 дол.— Вікторія Маліцька ;

По 2 дол.— Н.Н., Орест і Марія Гладкі, Юрій Зеленський, О.Калиник;

По 1 дол.— О.Ерстенюк, д-р Юрій Пелц.

Замість квітів на могили загальна сума пожертв—4,402.00 дол. Пожертви в сумі 500.00 дол. і вище поміщені в списку жертводавців.

Управа Українського Музею висловлює щиру подяку всім жертводавцям.

Управа і Адміністрація Українського Музею в Ню Йорку

запрошує Громадянство на

КОНЦЕРТ

що влаштовується з метою придбання фондів для Музею

ВИКОНАВЦІ:

ІРЕНА ВЕЛЬГАШ — *сопрано*

ЮЛІЯНА ОСІНЧУК — *фортепіяно*

Концерт відбудеться в неділю, 28-го березня 1982 р., о год. 3-ій по пол. в залі Нюйоркського Університету, Eisner and Lubin Auditorium

566 La Guardia Place, біля Вашінґтон Сквер Парку

Після концерту відбудеться **ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ**

Просимо стежити за дальшими оголошеннями.

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ" В ДНЯХ ВІД 8-го до 12-го ЧЕРВНЯ 1981 РОКУ

(7)

5. ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ВАСИЛЯ ДІДЮКА

(Продовження)

УНС в Канаді і обов'язки Головного Радного

В загальному про УНС в Канаді, його можливості росту й розвитку, а при тому і реальна дійсність, є предметом кожнорічного засідання. Теоретично виглядає, що це дійсно окрема сильна вітка цілости УНС зі своїми канадськими членами, їхнім майном і якоюсь організаційною структурою, враховуючи, що це окрема країна з її законами. Практично, УНС — це канадські члени, обов'язком яких є виконувати свої забезпеченеві зобов'язання. Про це у своїх звітах напевно скажуть головний директор для Канади сенатор П. Юзик та інші члени Головного Уряду з Канади, які деколи також виступають як т. зв. „Канадське Представництво", дія якого залежить від часто змінної настанови Головної Екзекутиви.

Обов'язки головного радного практично не великі. Логічно виходило б, що „головний радний" — це дорадник, член Ради, який на протязі чотирирічної каденції бере участь у щорічних засіданнях Головного Уряду, обговорює разом з іншими звіти Головної Екзекутиви, звітує за свою діяльність, яка випливає зі статуту і даних можливостей, вносить свої пропозиції на „добро Союзу", враховуючи становище, яке унапрямлює пляни і політику УНС на біжучий рік.

Правда, часто його найщирішу заввагу, не говорячи вже про навіть конструктивну критику, дехто вважає якоюсь особистою справою, мовляв — це на шкоду УНС, який напевно якісь там „лихі люди" хочуть опанувати!

Такі нісенітниці, на жаль, у нашій газеті пишуть „оборонці правопорядку",не гребуючи ніякими засобами.

Статут УНС каже, що обов'язком головного радного є виконувати доручення, колись було предсідника, тепер змінено на Головний Екзекутивний Комітет. Якщо такий головний радний є в добрих „відносинах" з предсідником, від чого то залежить — не знаю, то тоді він може якесь доручення одержати на протязі цілого року, якщо ні, то він не має потреби нічим журитися, бо коли звертався сам до предсідника чи Екзекутиви, то і так ніякої відповіді не одержав. Але, це не означає, що на річному засіданні до такого радного не буде звернене питання: скільки зорганізували Ви членів? Часто створюється враження, що це і є одиноким завданням головного радного.

У минулому році я не міг нарікати на те, що до мене з чимнебудь звертався предсідник чи хтонебудь з членів Екзекутиви, навпаки,я звертався до них у кількох справах листовно, але відповіді не одержав. Була це справа репрезентації УНС на ювілейному відзначенні „заприязненого" тепер з УНС, УБС, в Торонті, спалення морґеджу-позички Українського Дому у Велланді, де я колись організував поважне число членів, не одержав я відповіді на лист, в справі нефортунного потягнення делеґації УНС на XIII Конґресі УККА і ін., не зважаючи, що це статутова вимога. Виходить, я був „звільнений" від усяких союзових обов'язків, бо і рішення т. зв. Канадського Представництва брати участь у Конґресі КУК усім чотирьом його членам удостоїлися тільки два, а третім був заступник головного предсідника із ЗСА.

Делеґатами на Конґрес КУК були або повинні бути представники з Канади, так як це роблять інші братські Союзи. Вони, до речі, з цієї нагоди скликали зустрічі своїх членів-делеґатів. Подібна справа була із виїздом на Фестиваль до Давфину. Там також рішення Канадського Представництва знехтовано, а в результаті листом сенатора П. Юзика повідомлено всіх його членів, що його існування і праця залежить від згоди „Малої Екзекутиви", хоч всім нам відомо, що на минулорічному засіданні Головного Уряду був призначений для Канадського Представництва бюджет, кошти на потрібні організаційні справи, засідання, видання книжки-альманаху УНС в Канді і т.п. Правда, якимось дивним-дивом сенатор П. Юзик одержав дозвіл скликати таке засідання по півторарічній перерві, 9 травня ц.р., що і відбулося.

Перебуваючи на річних організаційних зборах в Торонті осінню минулого року, Головний організатор просив, щоб züактивізувати дещо працю Округи. Я погодився, ми обговорили плян, в який було включено: відзначення 85-річчя УНС, одноденний секретарсько-організаційний курс двох Округ і усталено дату — листопад. Організатор, виїжджаючи з Торонта, обіцяв обговорити заплляноване з Екзекутивою і запевнив, що все буде якнайкраще полагоджено, але на тому і закінчилися наші пляни. Не витримав проби і успішний обласний організатор.

І знов, на жаль, в таких обставинах мені як головному радному приходилося, хотів я того чи ні, виконувати багато завдань і розв'язувати союзові справи, з якими до мене зверталися колись мною записані до УНС члени. Мої кількаразові зауваги відносно радійових оголошень, які окрім жартів про „канадську канцелярію", окружних організаторів, часу урядування і т.п., не приносили УНС жадної користи, хоч коштують поважну суму грошей.

Говорячи про справи УНС в Канаді, вони можуть бути під кожним оглядом далеко кращими, коли б цьому сприяла Головна Екзекутива. Ці справи не нові, тягнуться вони роками, але поправки ще далеко не видно. Наші старання чи завваги в союзових справах трактуються обіцянками, або легковаженням, що звичайно приносить шкоду УНС.

Цих кілька зауваг, а є їх далеко більше, роблю на те, щоб остаточно ми знайшли таку розв'язку праці і діяльности УНС в Канаді, які сприяли б його поширенню і розвиткові.

Спостереження і висновки

Проаналізувавши пройдений рік праці нашої установи, з прикрістю мусимо ствердити, що вона у багатьох випадках недостатня. Які причини цього, ми всі добре знаємо, а вони такі важливі, що ні в якому випадку ми їх не можемо легковажити. УНС потребує і то негайної зміни у своїй праці і дії, цього від нього і від нас вимагає велике число його членів і конвенційних делеґатів. У ніякому випадку не можемо допустити до цього, щоб УНС, найстарша, найбільш заслужена установа українців Америки і Канади, завдяки непродуманості проводу опинилася в орбіті малих груп людей, які зловмисно втягнули її у традиційну їм громадську нетерпимість. Велика, національно свідома і соборницька громада членства УНС, за вийнятком групки „невдоволенців", що хочуть розбивати українське життя і йти по лінії найменшого опору — непередрішенства і реалітетів, цілковито засуджують таке поступовання і вимагають рішучого повернення УНС до цілей і завдань, які лягли в основу його організаторів-піонерів.

Ми часто хвалимося тим, що УНС є „найбагатшим", що є так, і ні, бо сьогодні українські спільноти в Америці і Канаді мають кредитові кооперативи, які у багатьох випадках перейшли мільйони УНС, і то за відносно короткий час. Я думаю, що нашими „мільйонами" був, є і повинен залишитися УНС в аспекті духовному і національному, хоч ми не можемо виключати і цієї важливої, однак для народу не найважливішої ділянки. Це ми можемо і повинні робити, але не за рахунок надщерблення засадничо-принципових заложень УНС.

Безперечно, що задержавши соборницько-національний і самостійницький шлях УНС і його видань, ми повинні і мусимо зробити дуже багато у структурі, праці і дальшій розбудові УНС, в якому ми маємо вже багато зібраних за 85 років суперечностей. Нашим обов'язком, зокрема у передконвенційному році, поважно застановитися над нашим статутом, тому,що у багатьох випадках конечною є його зміна.

Ми маємо хмаросяг, компютори, але на фінансових формах секретарі не мають місця на вписання більшої цифри. Наша заява вступу в члени — чотиристорінкова, а питання старі-старі і для молодих людей дивні. На наших формах стоїть ще питання — „тому, що я не вмію читати ні писати", нових і модерних поліс уже роками не можемо дочекатися, хоч стало про них говоримо. Наш організаційний сектор не діє.

Кожного року ми шукаємо „спеців", щоб вчили нас як організувати членів, платимо великі гроші, але проґресу жадного, тоді, коли єдиним дійсним працівникам УНС — секретарям навіть скромну винагороду не виплачуємо вчасно.

Такими основними союзовими справами, а не „політиканством" ми повинні займатися, оминаючи всяку контроверсію, сварки й роздор. Правда, ми не можемо заперечити головному предсідникові УНС і іншим членам Екзекутиви права на їхні думки й переконання, вони мають таке саме право, як кожний член УНС, за виїмком цього, що вони не можуть використовувати для цього Союзову пресу чи інші засоби масової комунікації. В такій ситуації не „комітет за правопорядок" повинен очолювати головний предсідник, а комітет „рятунку УНС".

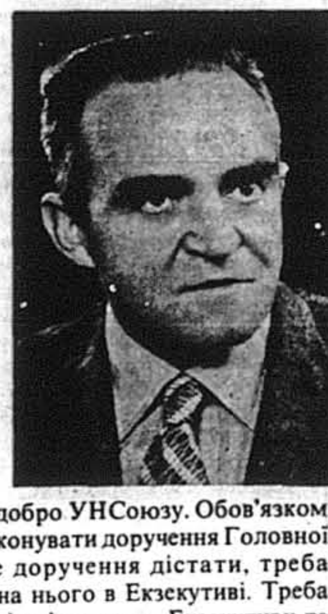
Він повинен журитися статутом УНС і пильнувати його виконности! Якщо він цього зробити не може, або не хоче, а на це він має повне право, то тоді треба передати ведення Союзових справ його заступникові, або звертатися за допомогою і порадою до Головного Уряду.

Проаналізувавши невідрадний стан УНС, ми не можемо перейти байдуже й легковажно над справами УНС і його видань „Свободи" і „Юкреніен Віклі". Правопорядок і закони УНС мусять бути привернені і респектовані всіма. УНС не є товариським чи родинним клюбом, а всезагально-українською самостійницькою установою, в яку наші піонери вложили свою працю, відданість і любов до всього, що своє, що рідне і українське.

Коли там, на рідних землях, український народ у тяжких і невідрадних обставинах бореться за своє „бути чи ні", ми тут у вільних країнах не можемо дозволити собі бути байдужими та викривляти їхню боротьбу. Інстинкт нашого самозбереження тут і допомоги українському народові там вимагають від нас дії.

Ми переконані, що УНС переборе всі ці переходові трудноші, як це вже було не раз, і стане в дальшому дійсним „Батьком Союзом" для всіх.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО МИРОСЛАВА КАЛЬБИ

Кожної Конвенції, із нашим вибором до Головного Уряду УНСоюзу, ми присягали, що: „буду охороняти й обороняти добре ім'я Союзу, буду дбати про його добробут, по моїй найкращій змозі працювати для загального добра Українського Народного Союзу. Так мені Боже допоможи".

Головний радний, це дорадник, який на річних нарадах розглядає звіти головних урядовців, звітує за свою діяльність та порадами і пропозиціями старається впливати на розвій і добро УНСоюзу. Обов'язком радного, як каже статут, є виконувати доручення Головної Екзекутиви. Та щоби таке доручення дістати, треба насамперед заслужити собі на нього в Екзекутиві. Треба перш усього погоджуватися із рішеннями Екзекутиви та схвалювати усе, що вона робить. А якщо радний у чомусь не погоджується, а до того ще і критикує, тоді немає навіть надії на якесь доручення від Екзекутиви. Тому, що на протязі звітового часу (як і попередньо) я не мав жадних припоручень від Екзекутиви, тому я, як головний радний, брав участь лише у річних нарадах Головного Уряду. Головна Екзекутива чомусь зводить радних до ролі організаторів та вимагає від них лише приєднування членів. Але до наших проєктів, внесків чи ухвал Екзекутива ставилась легковажно, не респектувала їх та часто збувала лиш обіцянками, що річ ясна наносило лиш шкоду нашому ростові та збагаченню. Як примір: три роки під ряд звертав я увагу Екзекутиві на один наш Відділ на заході, який стало підупадав, бо секретар його переобтяжений своєю професійною працею. Піднайшов я людей, які хотіли вписатись в члени, і то на вищі суми, хотіли перебрати провід Відділу і його секретарство, обіцюючи скоро його оживити та побільшити, жадали лише, щоби хтось до них приїхав і ту справу на місці полагодив. На жаль, дотепер не доручено тієї справи ані мені, ані нікому іншому. Виходить, що для Екзекутиви це не сутєве, тож і не дивуймося, що ми стало спадаємо в членстві. Головний Предсідник волить заниматися друкуванням карточок, уряджуванням прогулянок, а останньо ще і політичними та іншими справами, чим дбати про добро і розквіт Союзу.

Він, як приватна особа, має право мати свої погляди чи інтерпретації на усі громадські чи політичні справи, може їх і передавати іншим, але як предсідникові Українського Народного Союзу йому не вільно анґажуватись, а тим більше очолювати якісь „комітети за правопорядок", які часто виступали проти самостійницьких змагань нашого народу, та з тієї позиції накидатись та очорнювати певне середовище, яке, як сам твердив, найчисельніше, найкраще зорганізоване та найбільше вкладає праці в розбудову нашого громадського життя. Чи того роду поступуванням Предсідник притягає членів Союзу з того середовища до дальшої співпраці над розбудовою УНСоюзу, чи його відштовхує? Та коли ми, радні, звернулися до Головного Предсідника, щоб скликати надзвичайне засідання Головного Уряду (згідно зі статутом), щоби направити ті недоліки та завернути УНСоюз на правильний його шлях, то Предсідник не ласкав був навіть нам відповісти, зігнорувавши нас, чого в культурному світі, та й до того в демократичному, не водиться. Та так воно уже є, що Предсідник бореться за збереження статуту там, де не повинен, ламаючи його саме там, де повинен його захищати.

В історії УККА нераз бували кризи, а то і бурі, але тодішні керівники УНСоюзу ставили справи організації, яку очолювали, вище від своїх групових чи особистих амбіцій. Вони тоді не звертали уваги на напади саме тих „демократів", яких зараз наш Предсідник взяв під свою опіку і покров. Тим самим шляхом пішла і наша „Свобода", яка дотепер втішалася найкращою опінією, а зараз допустила на свої сторінки писанину різних „заяв", „статтей", „становищ", які нанесли не малу шкоду нашому Союзові та українській визвольній справі. Щоби тепер дістатися на сторінки „Свободи", вистачить лиш ошкалювати середовище Визвольного Фронту, а як хтось напише лише щось у їх обороні чи проти партократії, для того двері до „Свободи" закриті. В ній зараз не поміщуються навіть звідомлення із засідань Відділів УНС та винесених на них резолюцій, якщо вони не відповідають курсові теперішньої політики Екзекутиви. Думаю, що „Свобода" повинна служити в першій мірі своїм членам та Відділам, а в даному випадку кому вона служить? Чи вона має об'єднувати наше членство, чи його роз'єднувати? Якщо його розбивати на це ми маємо подостатком ворожих нам нападів. А як нам розуміти статті, писані нашим редактором-емеритом? В одній із своїх статтей він каже: „Нам треба добре вважати, щоб у теперішньому зударі в УККА ніхто не тільки не загинув, але й не вийшов з нього надто покаліченим", та в тому ж часі публікує статті померших, як д-ра Бориса Андрієвського, писаної тому 25 років. Якщо стаття та не появилась в тому часі, то який був інтерес у редактора-емерита тепер її друкувати? Не відомо, чи того бажав би собі автор, якщо він не бажав того тому 25 років? Чи редактор, знаючи, що померлі не можуть зайняти слова, використав їх тепер для „об'єднання', чи тільки як знаряддя, щоб „переїхатися" по своїх противниках? А як розуміти статті у „Свободі", які пропаґували аморальні писання Винниченка? Чи вони мали об'єднувати наші родини та виховувати нашу молодь, чи може їх розкладати? Не знаю, чи вдасться тепер так легко привернути обличчя і мораль „Свободі", які все були її перед тим питоменними.

Щоб на будуче уникнути шкідливого втручування УНСоюзу як братньо-фінансової організації в непотрібні громадські чи політичні міжусобиці, вношу на тому місці проєкти для змін статуту, які прошу своєчасно передати статутовій комісії, щоби їх опрацювала, вставила в належне місце у статуті, та подала їх на схвалення найближчій Конвенції УНСоюзу.

1. Члени Головної Екзекутиви УНС не можуть занимати жадні місця та бути вибраними до управ якоїнебудь центральної української установи чи організації. Якщо в тих організаціях певні місця будуть зарезервовані за УНС, тоді щороку Головний Уряд на своїх Річних Засіданнях вибирає на цей пост когось із головних урядовців, але з-поза Екзекутиви, або з почесних членів чи навіть і з-поза головних урядовців.

2. Репрезентувати УНСоюз на різних з'їздах, зборах, святах, ювілеях чи т.п., навіть Союзових, мають ті члени Головного Уряду, які мешкають найближче даної місцевости, але не члени Екзекутиви.

3. Контролю перепроваджує Контрольна Комісія не менше чим по двох контролерів, додержуючись ротаційної системи, а не як це водилось дотепер, де контролю перепроваджував один член К. К. і стало той сам департмент.

Українська організована громада, як і наш Український Народний Союз, не раз були у важких ситуаціях та все щасливо переборювали усі ті кризи, тому вірю, що ми зуміємо найти розумну розв'язку на тих наших Річних Нарадах та справити наш УНСоюз на правильний шлях, яким ішла та повинна іти та наша найстарша та найбільш заслужена братська організація.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО МИКОЛИ ХОМАНЧУКА

Кожного року перед річними нарадами кожний член Головного Уряду УНС є зобов'язаний складати писемний звіт зі своєї діяльности. Про це докладно говориться в статуті УНС в 43 точці, згідно з якою радні на припорученя Екзекутиви УНС виконують завдання, з яких опісля звітують.

Мені дуже дивно, чому від мене, як головного радного, вимагають звіту, тоді коли я через цілий рік не мав ні одного припоручення до виконання. Чейже ж після збільшення членства й майна в УНС повинна пожвавитися не тільки репрезентація, але й праця членів Екзекутиви та головних радних у їх дистриктах, а то навпаки, якісь затіснювання, та нічим не виясненні обмеження.

Пробував я свою ініціятиву. Використовуючи запрошення почесного радного п. Запаранюка, поїхав я на власний кошт на окружні збори до Сиракюз. На зборах зложив привіт від Округи Ню Йорку, порушив справу 85-ліття УНС, а також закликав присутніх до посиленої праці в ділянці організування нових членів та інше, а побачивши делеґатів із 29 Конвенції, подякував їм за піддержку у виборі моєї особи на радного УНС.

Це не сподобалося Головному організаторові, який також був присутнім на тих зборах. Він у своєму звідомленні, яке було поміщене у „Свободі", подав: „Що п. Хоманчук поїхав на збори до Сиракуз тільки подякувати делеґатам за піддержку у виборі його на головного радного УНС", поминаючи всі інші висказані мої думки. Яка іронія! Згадую про це в своєму звіті тільки тому, щоби в майбутньому такі думки у звідомленнях не повторялися.

Як головний радний брав я участь в Річних нарадах УНС та Фінансовій і Організаційній комісіях. На запрошення Екзекутиви УНС був присутній на Конґресі Братських Союзів в Ню Йорку. Рівнож брав участь в Союзовому Дні Округ Ню Джерзі.

Крім мізерних функцій головного радного, очолюю Округу Відділів УНСоюзу Ню Йорку й околиці (34 Відділи). Гарно співпрацюють Відділи з Управою Округи, доказом чого можуть бути організаційні збори, яких в році перевів я 4 рази й на кожних було присутніх біля 40 представників.

Як голова Округи відвідував я Відділи, особливо на їх річних зборах, а саме 327, 5, 194, 204, 361. На цих зборах під час дискусій висказували свої критичні думки відносно останніх подій, а зокрема, що потягнення членів Екзекутиви УНС на 13 Конґресі УККА й заяви та роз'єднуючі статті у „Свободі" найбільше відбилися і шкодять в організуванні нових членів по Відділах. В цій справі написав я письмо до Екзекутиви УНС з проханням скликати цілий Уряд на надзвичайні наради, щоби спільно вирішити нашу участь в УККА.

Крім того, репрезентував я Округу Відділів Ню Йорку на ювілейних бенкетах місцевих організцій, а складаючи привіти, ширив добре ім'я УНСоюзу.

В кінці звіту належить згадати також, що прцюю й секретарем в 5 Відд. Брат. св. Миколая в Асторії Н.Й. Цей Відділ, завдяки моїй наполегливій організаційній праці належить тепер до найкращих Відділів УНС Округи Ню Йорку. Через чотирнадцять років організував до Відділу більше як по 25 членів, а у звітному році зорганізував лише 20.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО РОМАНА КУРОПАСЯ

Ідуть із Воркути, із Колими
Вугільно чорні, невмирущі
люди
І їм повинні звітувати ми
За те, що є
За те, що завтра буде
Вони ідуть на смерть,
якщо це треба
Аби нащадки на землі жили!
Микола Руденка.

Праця моя для добра і росту Українського Народного Союзу:

1) Секретарював і систематично вів працю 200-го Відділу УНС „Згода"

2) Зорганізував 10 членів

3) Як заступник Окружної управи брав участь на сходинах, де старався підкреслювати більшу зацікавленість усіх Відділів, як рівнож нашу безперервну працю для добра нашої громади. Уважаю, що Округи мусять старатись зреалізувати певні намічені пляни. Відбувати річні курси так, щоб систематично вести свою секретарську і організаційну працю. Молодь треба зацікавлювати і включати в наші ряди.

4) Старався тримати контакт з іншими братськими союзами.

Був активним в слідуючих товариствах і Управах:

а) Директор в кредитівці „Будучність';

б) Кореспонденційний секретар в шкільній організації при школі Непорочного Зачаття;

в)Вільний член управи спортового товариства „Черник"

Репрезентував УНС:

1) Вручив стипендії УНС матурантам Рідної Школи в Детройті.

2) Пластовий табір новаків „Хлопці зеленого бору"

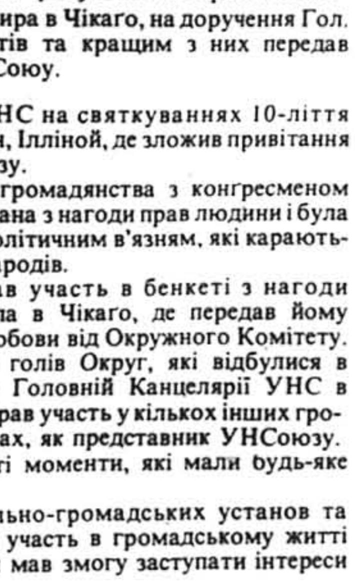
3) Вручив чек УНС спортовому товариству „Черник"

Брав участь в інсталяції дорогого нам усім Преосвященого Кир Інокентія Лотоцького в Чікаґо.

Тішить мене, що заанґажовано нову працівницю, панну Марту Кордубу; надіюсь, що зреалізується початок ренесансу УНС. Бажаю найкращих успіхів.

Тепрішній Український Народний Союз це сума відданої праці, змагань і жертв усіх трьох поколінь. Свідомі своїх завдань і обов'зків, закликаємо усіх до співпраці для добра нескореного українського народу.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО МИХАЙЛА СОРОКИ

Беручи участь в річних нарадах Головного Уряду Українського Народного Союзу, які відбулись тут на Союзівці, оселі УНС в травні минулого року, я працював у двох комісіях, а саме: спортовій та організаційній, які мали виготовити проєкт праці та бюджету тих комісій на біжучий рік, та подати до затвердження цілого Уряду.

Суспільно-громадська активність

З рамени УНСоюзу був представником на ювілейних святкуваннях УБС,брав участь у бенкеті та зложив привіт від Гол. Уряду УНС.

На закінчення шкільного року Школи Українознавства при катедрі св. Володимира в Чікаґо, на доручення Гол. Канцелярії вітав матуристів та кращим з них передав скромні нагороди від УНСоюу.

Був представником УНС на святкуваннях 10-ліття парафії св. Андрія в Едисон, Ілліной, де зложив привітання та побажання від УНСоюзу.

Брав участь у зустрічі громадянства з конґресменом Гайде, яка була зорганізована з нагоди прав людини і була присвячена українським політичним в'язням, які караються в московській тюрмі народів.

З рамени УНСоюзу брав участь в бенкеті з нагоди інсталяції нового єпископа в Чікаґо, де передав йому привіт та скромний дар любови від Окружного Комітету.

Брав участь у нарадах голів Округ, які відбулися в березні минулого року в Головній Канцелярії УНС в Джерзі Сити Н.Дж. також брав участь у кількох інших громадських імпрезах та зборах, як представник УНСоюзу.

Тут згадую лише про ті моменти, які мали будь-яке пов'язання із УНСоюзом.

Як член кількох суспільно-громадських установ та організацій, брав активну участь в громадському житті нашої громади, де завжди мав змогу заступати інтереси УНСоюзу.

Оргазніаційна діяльність

Як голова Окружного Комітету був у контакті з багатьома Відділами та їх секретарями.

У вересні відбуто ширші організаційні наради з урядовцями Відділів та делеґатами останньої Конвенції, де обговорено кілька важливих питань організаційного порядку та плян осінньої кампанії в оргагнізуванні нових членів до УНСоюзу.

У цих нарадх брав участь гол. предсідник УНС, де він обширно інформував присутніх про стан УНС, про успіхи в праці, як також про недомагання в організаційній ділянці та закликав, щоб посилити свої зусилля в організуванні нових членів і тим самим причинитися до зміцнювання УНСоюзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ЄВГЕНА РЕПЕТИ

1. Крім мого членства у Фінансовій комісії Головного Уряду УНС під час його річних нарад, я був також членом Управи Окружного Комітету Детройтської Округи.

2. Брав участь у річних і організаційних зборах округи Детройту, як також у засіданнях Управи цієї Округи.

3. Сповняв обов'язки голови 146 Відділу УНС, що завдяки моїм зусиллям, а ще більше зусиллям його секретаря Григорія Корбяка, належить сьогодні до ряду найкращих відділів у системі УНС, не лише під оглядом постійного зросту в членстві і поважному збільшенні суми забезпечення, але і в не меншій мірі його жертвенности на громадські цілі.

4. Був присутнім на ґрадуації Української Вищої Школи при церкві Непорочного Зачаття у Гемтремку, де я мав приємність роздати грошеві нагороди для кращих ґрадуантів цієї висококваліфікованої і вельми заслуженої для детройтської громади середньої школи. Ця школа з постійно пануючою в ній академічною атмосферою втішається не лише в нашій громаді, але також у шкільних колах середнього і вищого шкільництва метрополії Детройту доволі великою повагою і авторитетом. Фінансова допомога УНС для стипендистів цієї школи, хоч і скромна, у парі з ім'ям УНС у ґрадуаційній програмі здобуває для УНС прихильність, особливо серед молодого покоління.

5. Я постійно цікавився розвитком і проблемами забезпеченевої індустрії у ЗСА, особливо братської. Порівняння здобутків нашої установи із здобутками інших наших і не наших братських союзів дає можливість кращої аналізи нашої сили і недомагань і у висліді створює виразнішу перспективу наших можливостей і завдань у майбутньому.

6. Крім моєї союзової праці і зацікавлення, я присвячую багато часу й енергії розвиткові Українського Культурного Центру. Моїм постійним бажанням було, є і буде робити все можливе, щоб цей культурно-громадський центр служив якнайкраще потребам всієї нашої громади метрополії Детройту.

Мої поради

1. Наша установа мусить розв'язати цілу низку проблем внутрішнього характеру, щоб належно пристосуватися до сучасних вимог життя, а тому, на мою думку, є непростимим гріхом Екзекутиви УНС вманевровувати УНС у штучностворені проблеми несуттєвого для УНС характеру і тим спричинювати нездорові ферменти в нутрі нашого Союзу, що у висліді створює такі ситуації, для розв'язки яких відводиться багато уваги Головного Уряду і витрачується намарне багато енергії. Маю на увазі конфлікт з УККА. Називаю цей конфлікт штучноствореною проблемою тому, що він не був зумовлений домаганнями членства УНС чи тиском управ Відділів УНС на Головний Уряд. Мимо всіх закидів Екзекутиви УНС, слушних чи неслушних, в сторону теперішнього керівництва УККА, на мою думку, немає достатньої причини на те, щоб УНС не брав участи в керівних органах УККА. Щоб запобігти внутрішньому розкладові нашого Союзу, я взиваю Екзекутиву зайняти місця, призначені XIII Конгресом УККА для УНС.

2. Господарка УНС є така велика і доволі скомплікована, що для належної перевірки її ми повинні законтрактувати публічну фірму (СіПіЕй), крім нашої Контрольної Комісії.

ДОПОВНЕННЯ ДО ЗВІТІВ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

Інж. Анатолій Дорошенко - головний радний, не мав нічого додати до свого, вже поданого звіту.

Текля Мороз — головна радна, запиталася, чому вона не дістала відповіді від Екзекутиви на свого листа в справі скликання надзвичайного засідання Головного Уряду УНС.

Андрій Джула - головний радний, не мав нічого додати до свого надрукованого звіту.

Д-р Аскольд Лозинський — головний радний, зазначив, що головні радні мають його написаний звіт, а тепер ще додав, що в грудні 1980 року, у зв'язку з появою у пресі різних статтей, як теж у зв'язку з поступованням членів вужчої Екзекутиви на XIII Конгресі УККА, він написав листа до головного предсідника, щоб він, згідно зі статутом УНСоюзу, скликав надзвичайне засідання членів Головного Уряду. На жаль, не тільки не скликано такого засідання, але він навіть не одержав відповіді на свого листа. Водиться так, що на листи треба відповісти — позитивно, чи негативно, але відповісти. Характер його поданого звіту відноситься в загальному до організаційного занепаду УНСоюзу, зокрема в останньому році, коли з наміченої квоти 4,000 нових членів зорганізовано всього тільки 2,239 членів. На його думку, причина цього занепаду лежить у поступованні членів вужчої Екзекутиви, бо УНСоюз не має нового продукту, тобто нових кляс забезпечення, які міг би запропонувати кандидатам на членів, а також „скандальне політиканство" членів Екзекутиви і деяких членів Головного Уряду та вмішування в справи, які є поза їхньою компетенцією, у великій мірі причинюються до загального занепаду УНСоюзу. Ще раз підкреслив, що, на його думку, вина є виключно за вужчою Екзекутивою, як теж і цілим Головнимн Екзекутивним Комітетом, які це „скандальне поступовання" приймають до відома і схвалюють.

Головні радні **Анна Гарас**, **Галина Олек**, **Василь Дідюк** і **Іван Одежинський** не мали нічого додати до вже поданих звітів.

Мирослав Кальба - головний радний, перепросив, що з причини недуги і перебування у шпиталі не мав змоги скоріше передати свого звіту. Передає його щойно тепер.

Микола Хоманчук — головний радний, сказав, що він теж був написав листа до головного предсідника з вимогою, щоб скликати надзвичайне засідання членів Головного Уряду УНС і якось наладнати справи з УККА. На те письмо, подібно, як і інші, він не одержав відповіді.

Роман Куропась — головний радний не мав нічого додати до свого вже поданого звіту.

Михайло Сорока — головний радний зазначив, що його писаний звіт є короткий, бо, на його думку, довгі звіти є маловажні, але після того, коли він вже був вислав звіт, заіснували певні події, в яких він брав активну участь. Подав, що він, як голова Округи, скликав був на день 10-го квітня 1981 року Річні Загальні Збори Округи. Про збори він був повідомив головного організатора Василя Оріховського і просив подбати, щоб на зборах був присутній хтось з членів Екзекутивного Комітету УНС. Теж просив виготовити порядок нарад на збори та помістити оголошення про них у „Свободі". Головний організатор все це зробив. В дальшому він відчитав текст оголошення, яке появилося у „Свободі", і відбитку якого одержали всі секретарі Округи. Збори відбувалися за наміченим порядком нарад. Після затвердження протоколу, хтось з присутніх на зборах звернув увагу, що на зборах є забагато делеґатів з одного Відділу і зажадав, щоб цю справу перевірити. Тоді заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, який був присутній на зборах, витягнув з кишені правильник і сказав, що Загальні Збори треба провадити за правильником. При цьому М. Сорока підкреслив, що ці завваги були зроблені після того, як порядок нарад був уже прийнятий. Тоді ніхто з присутніх, ані теж заступник головного предсідника ані головний радний інж. Анатолій Дорошенко, не поставили формального внеску, щоб збори провадити за правильником. На його думку, предсідник зборів не міг сам рішати про будь-які зміни, тим більше, що порядок нарад був уже прийнятий. У зборах взяли активну участь 56 осіб. Всі вони голосували за прийняттям порядку нарад, вибирали президію зборів, а опісля Управу. Управу вибирали, на жаль, аж два рази. Перше голосування було за листою Номінаційної Комісії, друга листа була неповна і її не можна було брати до уваги. Залишилася була тільки листа, яку подала Номінаційна Комісія. Ця листа одержала 23 голоси, а проти було 24. З огляду на це, предсідник зборів зарядив 10-хвилинну перерву, щоб дати нагоду людям переговорити справу, або евентуально зладити другу листу. Але спроба зладити другу листу не вдалася і тому залишилася листа, яку подала Номінаційна Комісія. За нею тепер голосували 27 осіб, 24 були проти, а 5 здержалося. Предсідник зборів проголосив вислід і подав склад новообраної Окружної Управи. Тоді присутній на зборах заступник головного предсідника д-р М. Куропась заявив, що збори є неважні, бо не були ведені за правильником Округ, і опустив залю, а за ним вийшли теж інші головні урядовці та деякі секретарі і, за словами інж. Степана Куропася, на залі залишилася меншість, яка дальше політикувала.

Секретар зборів, мґр Лука Костелина зробив дуже докладне звідомлення з цих зборів, передав його звітодавцеві і цей вислав той звіт до Головної Канцелярії УНСоюзу. Після цього ніхто його не повідомив, що збори уневажнено, а як уневажнено, то не подано причини і він не знає, чи він є дальше головою Округи, чи ні. Сказав, що на його думку, він дальше є головою Округи, бо на зборах його вибрано 27 голосами проти 24-ох.

Заявив, що про скликання Головним Екзекутивним Комітетом других зборів Округи він довідався зі сторінок „Свободи". З огляду на це, він написав такого листа до Головного Екзекутивного Комітету, якого відчитав.

„До Головної Екзекутиви УНСоюзу!

Я, нище підписаний, протестую проти незаконно переведених других загальних зборів Окружного Комітету в Чікаґо дня 8-го травня 1981 року. Збори, як такі, мали переводитися згідно з правильником, який був виданий Головною Екзекутивою колись давно, яким жадні Округи не користуються і який то правильник став причиною уневажнення перших загальних зборів з 10-го квітня 1981 року. Стверджую, що нарушено першу точку цього правильника, яка говорить, що по двох представників від Відділів мають бути вибрані зборами своїх Відділів. Стверджую, що ніхто з присутніх на тих зборах 8 травня 1981 року не був вибраним представником свого Відділу, тимто нарушено першу точку цього правильника. Тому вважаю збори незаконними, як і незаконно вибрану другу нову Управу Окружного Комітету. Як також точку 10-ту, яка говорить про членську вкладку, щоб Відділ мав право брати участь у зборах, він повинен бути членом Окружного Комітету, а щоб бути членом, повинен платити членську вкладку. Стверджую, що ні один Відділ в цілій Окрузі тих вимог не виконав, тому й не може бути управненим до голосування, за вимогами правильника, тому треба вважати ті збори незаконними. Я протестую і вимагаю, що Екзекутива поставила справу Окружного Комітету в Чікаґо на розгляд цілого Головного Уряду на річних нарадах, які повинні відбутися на початку місяця червня ц. р.

Підписаний - Михайло Сорока, головний радний"

Ствердив, що на цього листа він не одержав ніякої відповіді:. Подібні листи протесту написали ще теж чотири інші члени з Округи, але й вони не одержали на них відповіді. На його думку, таке поступовання може дати притоку до різних підозрінь — деякі Округи можуть думати, що в Чікаґській Окрузі були якісь надужиття і тому Головний Екзекутивний Комітет мусів скликати надзвичайні збори. На його думку, це є пониження його гідності, як члена Головного Уряду.

Андрій Джула завважив, що справа, яку представив М. Сорока, є скаргою і її повинна б розглянути Контрольна Комісія.

Мгр І. Геврик ствердив, що справа, яку порушив М. Сорока, не є звітом з його праці за 1980 рік. Її можна б розглядати тоді, коли на порядок нарад прийде точка „різні справи".

6. ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА „СВОБОДИ" ЗЕНОНА СНИЛИКА

Коли на кінцеворічних нарадах Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу в грудні 1980 року я звітував коротко про події в Україні і наші оборонні акції у вільному світі на підставі друкованих у нашому часописі повідомлень, то листа самих тільки заголовків арештів і засудів наших братів і сестер в Україні простягнулася на дев'ять стіп а заголовки акцій, проведених нашими громадами, можна було вмістити на одному пересічної величини аркуші паперу.

Це в році, коли відбувалась Мадридська конференція, коли відбувались президентські вибори і коли два чільні кандидати на пост президента ЗСА двократно виступали на українських форумах: президент Джіммі Картер посередньо в особах віцепрезидента Волтера Мондейла і своєї дружини Розалина теперішній президент Роналд Реґен — на Українському Фестивалі в Ню Джерзі, відтак на форумі братських організацій в Ню Йорку. Ці відрадні і безпрецедентні в історії нашого поселення в ЗСА явища нам не вдалось вповні скапіталізувати. На це складається багато причин, найважливіша серед них, можливо та, що частина нашої громади після 30-ох років ще не „розпакувала валізок", не зуміла духово закорінитися у країнах нашого поселення, а, уболіваючи над асиміляцією і матеріялістичним світоглядом молоді, сама попала в стаґнацію і матеріяльне „заробітківство". Своєрідною іронією є факт, що в час, коли сильно зростає наша спільна матеріяльно-фінансова база, неспівмірно повільно розвивається наше громадське, культурне, освітнє життя. Це відноситься до нашої організації, це віддзеркалюється на сторінках наших органів і це відчув я сильніше на новому для мене становищі головного редактора „Свободи", ніж на пості редактора „Українського Тижневика". Це відчувається зокрема боляче від часу XIII Конґресу Українців Америки, перед яким деякі з нас перестарались, деякі недостарались, а всі ми потерпіли. Треба сподіватись, що здоровий глузд, добра воля і щира ініціятива власне від таких організацій як наша спричиниться до злагоди і наладнання правопорядку в громаді, а з тим і до нових напрямних, більшого росту і всебічного розвитку на базі існуючого великого потенціялу.

• • •

Після дворічної нестабільности в редакції „Свободи" — поповнень, перенесень, відходів, приходів, резиґнацій і — нещасне слово — ротацій, припала мені честь, у формі висловленого Головним Урядом довір'я до мене, очолити цей дещо надщерблений корабель на не зовсім спокійних громадських водах. Серед моїх перших завдань було визначити процедуральні норми в редакції, тобто встановити певну рутину, зробити це саме у відношенні до адміністрації і друкарні, додержуючись Головним Урядом затвердженим правильником, по змозі поширити об'єм газети, згідно з ухвалами конвенцій і Головних Урядів в минулому, та вкінець внести більше матеріялу з українського життя на першу і другу сторінки газети. При співпраці всіх чинників в Головній Канцелярії, зокрема Екзекутиви, це мені частинно вдалось осягнути, хоча з уваги на загострену ситуацію в громаді, часом з жалем поміщуємо матеріяли, які віддзеркалюють цей стан.

Редакція „Свободи" працює в такому складі: Володимир Левенець, Любов Коленська Людмила Волянська, Ярослав Гайвас і Тамара Кардашинець (яка повернулась до редакції 8-го вересня 1980 року з друкарні, де вона працювала як складач) і редактори-екстерністи Іван Кедрин і д-р Володимир Душник. Всі мають специфічно визначені функції і виконують їх справно. В редакції „Українського Тижневика", що її очолює Рома Гадзевич, крім неї працюють Юрій Зарицький і Іка Познарська-Казанова. Від 27-го січня 1980 року, „Український Тижневик" є під безпосереднім наглядом Екзекутиви, згідно з її рішенням того ж дня, про що поінформовано головного редактора. Проф. Володимир Барагура дальше редаґує „Веселку". В цьому році, на прохання редакції у порозумінні з Екзекутивою, підготовкою календаря-Альманаха УНСоюзу на 1982 рік займається редактор-емерит Антін Драган у співпраці з усією редакцією. Під наглядом ред. Драгана появилась цього року чергова праця довголітнього члена нашої редакції д-ра Луки Луцева, а незабаром появляться збірки оповідань Л. Коленської і проф. В. Барагури.

Крім частішого друкування шість і вісімсторінкових чисел із метою кращої і швидшої обслуги наших громад, ми друкували наші святочні числа в кольорах та поступово стараємось привернути окремі сторінки крайових установ і організацій. Всі ці та інші заплякові покращання зумовлені фізичною і ментальною перестановою нашого персоналу на більш бизнесовий підхід до видавництва, зокрема більш агресивним підходом до реклям і додаткових друкарських робіт (напр., тижневик „Новий Американець", який вже відійшов від нас), що у свою чергу зміцнить нашу фінансову базу і уможливить кращу обслугу нашого членства і громади. Зростаючі кошти друкування і такі ж підвишки у висилці наших видань змусили нас до підвищення передплати за щоденник для нечленів, починаючи з 1-го травня 1981 року. Уважаю необхідним пороблення плянів і підготовлення ґрунту для підвищення передплати за щоденник від членів вже на найближчій Конвенції. Передплата в сумі 7.80 дол. є своєрідним кривдячим для нашої організації анахронізмом. Платні працівників видавництва, зокрема редакторів, паралізують заходи для поповнення молодшими, кваліфікованими силами. А такі поповнення конечні, коли візьмемо до уваги потреби нашого членства, нашої громади і нашого народу, правду і стримління якого ми зобов'язані голосити у вільному світі.

Ще тільки шість місяців ділить нас від конвенційного року і несповна 12 місяців від 30-ої з черги Конвенції нашої найстаршої і найбільшої організації у вільному світі. Ідім до тієї Конвенції зміцненими організаційними кроками з вірою в ідеали, які лягли в основу нашої організації, у свідомості, що утриваленням цих ідеалів і вартостей ми спричинимось до дальшого розвитку нашої організації і громади та до осягнення найвищого ідеалу — вільної і ні від кого незалежної України.

Зенон Снилик - головний редактор до поданого вже звіту додав, що кожночасно, коли йому було треба рішення Екзекутиви, чи головного предсідника, він таке рішення одержував.

ЗВІТ РЕДАКТОРА УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА РОМИ СОХАН ГАДЗЕВИЧ

The year 1980-81 was one of many changes at The Ukrainian Weekly:

• On April 4, 1980, Ihor Dlaboha, my senior colleague and co-editor, left the editorial staff of The Weekly to accept another job offer.

• While The Weekly searched for new staffers, Helen Perozak Smindak, known to our readers for her "Panorama of Ukrainian culture in the Big Apple," filled in as co-editor.

• On May 5 and 6, respectively, Ika Koznarska Casanova and George B. Zarycky joined The Weekly staff, and, after a three-month trial period, they were named assistant editors.

• Effective June 1, 1980, The Weekly subscription system became separate from that of Svoboda, thereby cutting the number of The Weekly's subscribers down to the some 2,000 readers who had subscribed to The Weekly alone. The Weekly then ceased to be a freebie that all Svoboda subscribers received automatically at no additional cost.

• On January 27, 1981, the UNA supreme officers announced that The Ukrainian Weekly editorial staff had been made independent from Svoboda and that it was now responsible directly to the Supreme Executive Committee. This decision was later ratified by the full Supreme Executive Committee at its April 4, 1981, meeting.

In sum, it was a difficult year in terms of personnel changes, but it was also a landmark period during which the process begun on June 4, 1976, with the introduction of a separate Weekly edition in a new 16-page tabloid format, was completed. The Weekly's altered subscription system and the editorial staff's independent status were but logical outgrowths of this first step.

Today The Weekly is neither an English-language supplement to Svoboda nor a weekly edition of its parent paper. The Weekly is a newspaper in its own right which offers readers a unique product that differs, as it should, from Svoboda.

One must also note that no longer is The Weekly a newspaper intended primarily for English-speaking Ukrainian youth. Today's Weekly is for anyone, Ukrainian- or English-speaking, young or old, who wants to keep abreast of events within the Ukrainian community and events outside it which affect that community.

Editorial staff

The Weekly staff now consists of:

• assistant editor Ika Koznarska Casanova, a Ph.D. candidate in comparative literature at New York University, who holds a B.A. in French and an M.A. in comparative literature from the same university;

• assistant editor George B. Zarycky, who holds a B.A. in English from St. Patrick's College (Ottawa) and an Honors B.A. in English literature from Carleton University (Ottawa);

• editor Roma Sochan Hadzewycz, a full-time Weekly staffer since 1977 and a part-time staffer since 1974, who holds a B.A. in journalism (with a specialization in newspapers) and psychology and an M.A. in journalism from New York University.

In addition, The Weekly has a capable and efficient paste-up person — Dana Rigalski — and an equally valuable typesetter — Awilda Arzola.

Correspondents

Among the regular correspondents whose bylines appear in The Weekly are: Helen Perozak Smindak, Anisa H. Sawyckyj, Dr. Walter Dushnyck, Dr. Roman Solchanyk, Roman Juzeniw, Hilary Zarycky Jr., Orest Kopanycia, Marta Kolomayets, Xenya Odezynskyj and Marta Korduba.

In addition, the past year was marked by the appearance on The Weekly's pages of the names of several new contributors: Marie Halun Bloch, Deacon Peter Galadza, Olena Boyko, Dr. Bohdan Wytwycky, Teresa Kopanycia and Adriana Rohowsky, to name just a few. We hope to see their bylines more often in the future.

Major stories

Persecution of Ukrainian human and national rights activists — perhaps most notable among them a 76-year-old grandmother and acting chairman of the Kiev-based Ukrainian Public Group to Promote the Implementation of the Helsinki Accords, Oksana Meshko — continued unabated, and news of such repressions continued to make the headlines in The Ukrainian Weekly.

Other major stories of 1980-81 included: actions in defense of Ukrainian political prisoners, such as Yuriy Shukhevych; the 13th Congress of the Ukrainian Congress Committee of America; the issue of Ukrainian-Jewish relations; the use of Soviet-supplied evidence in U.S. trials of alleged Nazi collaborators and immigration-law offenders; the synod of the Pomisna Ukrainian Catholic Church and the installations of Archbishop-Metropolitan Stephen Sulyk and Bishop Innocent Lotocky; the Madrid Conference to review compliance with the Helsinki Accords; the women's conferences in Copenhagen; hostage Michael Metrinko (our own unsuccessful attempts at reaching Mr. Metrinko notwithstanding); the Ukrainian Institute of America and its tax crisis; the courting of the Ukrainian vote during the 1980 presidential campaign (including appearances by Ronald Reagan at New Jersey's Ukrainian Festival; Walter Mondale at the Smorodsky home in Rutherford, N.J.; and Rosalynn Carter at St. John the Baptist Parish in Newark, N.J.).

Features

The Weekly serves its readers by presenting a Ukrainian perspective on the news. To this end we offer a variety of news and features including: the Media Action Coalition's "Toward accuracy in the media," "Panorama of Ukrainian culture in the Big Apple," "Uke-eye," "Notes on people," "News and views" (commentary), "Preview of events," "Book notes," letters to the editor, art, music and book reviews, dissident news, politics, ethnic affairs, community news, culture, scholarship, science, church affairs, sports, stories on activities of various Ukrainian organizations, reprints/excerpts of noteworthy articles from other periodicals and editorials.

News about the UNA and its varied activities regularly appears on page 5. (Major stories, of course, receive even more prominent play.) Among the UNA-related news and features covered are: work of the Supreme Assembly, Supreme Executive Committee and district committees, sports events, Soyuzivka, UNA youth clubs (Perth Amboy and Jersey City, N.J.). In addition, articles by Marta Korduba, the UNA's fraternal activities director, on topics such as Ukrainianism, Soyuzivka, UNA activists, the fraternal communicators program and the like have given the UNA page(s) new life and a fresh outlook.

In short, then, The Weekly is many things to many people (witness responses to the 1981 Weekly questionnaire) — the great variety of features reaches out to all segments of the Ukrainian community and to non-Ukrainians as well.

(For examples of readers' responses to The Weekly's questionnaire, see June 7 issue.)

Our goals

The primary goal of The Ukrainian Weekly is to inform readers about events and issues within the Ukrainian community in the diaspora and in Ukraine, and about other events and issues that affect Ukrainians.

Within this context, the newspaper attempts to:

• inform readers about Ukraine and her people's aspirations and struggle for independence and human and national rights, interest readers in the fate of Ukraine, and, ultimately, stimulate them toward involvement in actions defending Ukraine's rights;

• point out inaccuracies and misrepresentations in the media about Ukraine and Ukrainians and involve readers in counteracting them;

• interest readers in the activities of Ukrainian organizations, be they youth, student, women's, veterans', professional, charitable, political, scholarly or other groups;

• attract new correspondents and contributors;

• inform the public about the UNA and its multi-faceted activity;

• promote the UNA and its good image by constantly striving to improve The Weekly.

Our needs

Our most pressing needs at this juncture are:

• promotion of The Ukrainian Weekly to increase its circulation (which now stands at 6,300);

• more contributors who can provide news from Ukrainian communities and its organizations — especially from youth and student organizations, as well as persons who would regularly provide information on the activities of UNA districts and branches.

Postscript

Thanks, for the period covered by this report, must be extended to: Ihor Dlaboha for his years of dedicated service to The Weekly, to Helen Perozak Smindak for aid in a time of need, to the Supreme Executive Committee for understanding, and to the Svoboda editorial staff members for their cooperation.

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 8 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Поповнюються ряди молодих науковців

Д-р Нестер Терлецький

Переді мною ряд книжок англійською мовою на економічні теми, виданих від 1964 до 1976 років. Автором цих високоякісних фахових праць є д-р Нестор Терлецький, син відомого в Україні мецената д-ра Миколи Терлецького і Олександри зі Стахурів.

Д-р Н.Терлецький, сьогодні вже знаний в Америці і поза нею економіст-науковець, народився в 1927 році в Тустановичах. Свої студії на економічних відділах Сіті Голл в Нюарку та в Колюмбійському університеті закінчив докторатом з економічних наук в 1960 році.

Вже під час його підготови до докторату Гарвардський університет видав працю Терлецького „The Money Metropolis", що відразу звернула увагу економістів на автора. Працюючи в управі Крайової індустріяльної конференції видав велику працю „Досліди і розвиток — їх зріст і природа".

По оголошенні цієї праці Н.Терлецький став шефом одного з більших відділів у Департаменті скарбу у Вашінгтоні. Під час цього, як і після найменування його на директора Крайової організації плянування, він знову друкує поважні праці з економічних наук, які допомагають йому стати членом ексклюзивної Всесвітньої організації науковців-економістів. Як члена цієї організації Терлецького запрошували з відчитами до численних столиць Европи, наприклад, до Берліну, Стокгольму, Лісбони, Парижу, Лондону.

Вищенаведений список праць цього молодого науковця є, очевидно, тільки фрагментарний. Повна бібліографія зайняла б багато місця.

Ю.Яремкевич

У НЮ ЙОРКУ БУДЕ ПІДНЕСЕНА ОПЛАТА ЗА переїзд мостом Трайборо до висоти одного доляра з теперішних 75 центів. Є можливість, що два інші мости через Іст-рівер та два тунелі також братимуть більше на 25 центів за переїзд автомобілів, як це було досі.

Призначено директора...

(*Продовження зі стор. 2*)

міністерства освіти і дотацію Дослідчого Інституту канадських прерій. Вона доповідала на численних наукових конференціях і має низку публікацій у наукових журналах, таких як „Квартальник Торонтського університету", „Журнал Канадських Етнічних Студій" та інші.

Крім педагогічно-дослідчої праці д-р Н. Апонюк зайнята у багатьох університетських комітетах і очолює Комітет совєтських і східньо-европейських студій. Вона — президент Конференції Українських Студій, член екзекутиви Канадської Асоціяції Славістів і член президії Української Вільної Академії Наук. Вона теж предсідник Програмового комітету для Навчання української мови у середніх школах Манітоби (Міністерство освіти) і член дирекції Осередку Української Культури і Освіти, де була віцепрезидентом у 1980-81 роках.

Центр Українських Канадських Студій створено за домовленням та угодою між колеґією св. Андрея і Манітобським університетом у січні 1981 року у наслідок афіліяції з університетом. Центр — це єдина наукова установа у Канаді, де академічна програма включає курси, які ведуть до бакаляврату з української канадської спадщини. Крім свого основного завдання, Центр допомагає у дослідах української канадської спадщини та служить своїми ресурсами всім тим, які цікавляться збереженням української спадщини у Канаді.

Округа УНС...

(*Закінчення зі стор. 2*)

сім інший стиль життя. Набуваючі забезпечення, мають все більші вимоги від забезпеченевих установ, а в першу чергу шукають таких родів, які вони могли б скоро примінювати відповідно до кожночасної потреби. Другий фактор, який має вплив на забезпечення, це інфляція, через яку, на довшу мету, забезпечення втрачає на вартості, як і спосіб набуття майна. Тому найбільший попит має тепер часове-термінове забезпечення в різних видах. З уваги на великі зміни, які переходить забезпеченева індустрія, потрібно мати добре вишколених і відданих продавців забезпечення, як також нові роди грамот, відповідно до потреб молодих потенціяльних членів.

Опісля головний радний Т. Шмаґала з Клівленду розказав присутнім про його старання побудови на Союзівці кондомініяльних приміщень для старших віком членів. Загальні пляни, вироблені фірмою Дж. Войнович і Ко, передбачають 128 кондомініяльних помешкань величиною від одної до трьох спалень. Від початку грудня 1981 року „Свобода" переводила опитування, щоб дізнатися скільки є заінтересованих родин і якої величини помешкання бажають набути. Другою справою, якій він присвятив більшу увагу, було розглянення можливостей видістати частину вложеного в дім в Джерзі Сити союзового капіталу для ульокування його саме в дім для сеньйорів.

По цих двох доповідях вив'язалась довга дискусія, в якій брали участь: П. Ліщак, Е. Волошин, адвокат Михайло Юрчишин, Галина Сенедяк, І. Тимник та інші. Порушувано справи: зактивізування молоді до організаційної праці, зацікавлення Головної Канцелярії діяльністю місцевих відділів і округ, річний З'їзд сеньйорів на Союзівці, співпраця з дорадником Джімом Баллу тощо.

Після закінчення нарад присутні ще довго вимінювалися думками при смачній перекусці та каві.

ІРВІНҐТОН І НЮАРК ВІДЗНАЧАТЬ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Нюарк, Н. Дж. (А.К.). — Проголошення проклямацій Дня української незалежности і вивішення українського національного прапора відбудуться у міських ратушах у п'ятницю, 22-го січня, в Ірвінґтоні, о годині 3:30 по обіді, а в Нюарку — о годині 11-ій ранку. Українців очікуватимуть організатори святкових церемоній, щоб вони своєю присутністю підкреслили важливість такого свята для нас перед американськими міськими управами.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Незабутньої
ДРУЖИНИ і МАМИ

бл. п.

ІРИНИ ФЕДЕНИШИН

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в п'ятницю, 22-го січня 1982 р., о год. 8-ій рано в церкві св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. і в каплиці Нотердейм Університеті в Савт Бенд, Індіяна, о год. 10-ій рано.

Просимо в цей день помолитися за спокій душі Покійної

Муж — АНТІН
МАРІЙКА і ВЛОДКО БАРАНСЬКІ — дочка і зять

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. д-ра Маркіяна Міґоцького

на ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ в Люрді зложили:

Д-р Остап БАРАН з рідною	$100.00
Д-р Евген і Лідія ГРАБАРЧУКИ	100.00
Д-р Роман МОРОЗ	100.00
Д-р Роман КЕРНИЦЬКИЙ	50.00
Д-р Теодозій і Любомира КРУПИ	50.00
Д-р Іларіон і Рома ЧОЛҐАНИ	50.00
Тамара ОРЛОВСЬКА	25.00
Осипа КОБЗАР	15.00
Іван ТЕРШАКОВЕЦЬ	10.00
	$500.00

На СИРОТИНЕЦЬ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ в Арґентині:

Д-р Юрій і Д-р Люба СТЕФАНІВСЬКІ	$100.00
Д-р Богдан і Д-р Софія ШЕБУНЧАКИ	50.00
	$150.00

В пам'ять

бл. п. Інж. Теодора Левицького

на ФОНД ПЛАСТОВИХ ВИДАНЬ
зложили 25.00 долярів
Д-р Теодозій і Любомита КРУПИ

У пам'ять спочилої в Господі

св. п. ОЛЕНИ ПИТЛЯР

зложили дальші пожертви
на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД СВ. СОФІЇ:

Віра ІВАНИЦЬКА	$50.00
Григор ЛОЗИНСЬКИЙ	50.00
Л. і Л. ЛУКОМСЬКІ	35.00
О. і М. СОКОЛИ	20.00
Разом досі зложено	$785.00

Всім Жертводавцям щиро дякуємо.
РОДИНА ПОКІЙНОЇ

ПОДЯКА

Всевишній покликав до себе Нашу Найдорожчу і Незабутню Дружину і Маму

БЛ.П.

Марію з Возняків ГОЛОВІНСЬКУ

що відійшла від нас дня 24 листопада 1981 р. в Ню Йорку.

У нашому горю зазнали ми від Родини, Приятелів та Знайомих багато співчуття, допомоги, як теж й пошани до Покійної.

Наша щира подяка о.Крилош. Любомирові Мудрому, пароховi церкви Святого Покрова Богоматері в Озон Парку за уділення Святих Тайн, за відправу Панахиди й похоронного Богослуження та за змістовне слово в церкві.

Нашому родичеві о. Антонові Кучмі за участь в Панахиді і Похоронах.

Нашим стриєчним братам о.митр. Василеві та о.крилош. Миронові Головінським, за те, що перемогли труднощі подорожі і прибули на похорони, а зокрема подяка о.митр Василеві за повне пошани слово про Покійну під час тризни Панові проф. Тимішеві Білостоцькому молитовний спів під час Панахид і Богослуження.

Нашій дорогій Родині і Приятелям за обильні квіти, складені біля домовини.

Просимо Бога, щоби благословив всіх наших дорогих Приятелів, які жертвували заупокійні Служби Божі, подяки за що ми висилали кожному зосібна.

Дякуємо за вислови співчуття, усно, телефонічно, або листовно.

Під час поминальної тризни переведено збірку на Патріярший Фонд у пам'ять Покійної, на який зложили:

Галина Вороневич 100 дол., Евген і Богданна Титли 100 дол., Богдан і Галина Титли 25 дол., Маркіян і Наталія Титли 25 дол., Люба Ретаґліята 20 дол., Родина Михайла Савицького 20 дол., Роман і Мирослава Савицькі 20 дол., Галина Головінська з донями 20 дол., Марія Сосяк 15 дол., о. митрат Василь Головінський 10 дол., о. крилошанин Мирон Головінський 10 дол., о. крилошанин Любомир Мудрий 10 дол., Степан і Катерина Шуя 10 дол., Іван і Ольга Черкас 10 дол., Іван Головінський 10 дол., Ольга Титла 10 дол., Тиміш і Ольга Білостоцькі 10 дол., Ірина Скульська 10 дол., Марія Савицька 10 дол., Ольга Кучма 10 дол., Працівники „Ню Йорк Лайф" 25 дол., Ґ. Ваґнер 5 дол., К.Кокеров 5 дол.

Хай же добрий Господь винагородить сторицею Всіх, що співчували, помагали і молилися разом з нами та старалися, щоб добра пам'ять про Нашу дорогу і ніколи незабутню Дружину і Маму жила й далі в ділах милосердя!

БОРИС — муж
ЮРІЙ І МИРОСЛАВА — діти

Ділимося сумною вісткою, що після короткої недуги, в суботу, 16-го січня 1982 року, відійшла у Вічність,

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ

бл. п.

СОФІЯ ЗАЛЬОПАНА

з дому ПАСТУХ

народжена 1894 р. в селі Купчинцях, обл. Тернопільська, одна із основниць 34-го Відділу СУА в Коговз, Н. Й.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 18-го січня 1982 р., о год. 7:30 веч. в Fitzgerald Funeral Home, Cohoes, N.Y.

ПОХОРОН — у вівторок, 19-го січня 1982 р., о год. 11-ій ранку з української католицької церкви свв. Петра і Павла в Cohoes, N.Y., на місцевий парафіяльний цвинтар.

Горем прибиті:

дочка — ОЛЬГА РАКОЧА з мужем ТЕОДОРОМ та дочками: КАТРУСЕЮ, ДАРУСЕЮ, РОМАНОЮ, ЛАРИСОЮ
дочка — РОСТИСЛАВА ДІЛИНСЬКА з мужем ЙОСИФОМ
внучка — ЕВГЕНІЯ БІЛИНСЬКА-КУФЕЛЬ з мужем ЮРКОМ та дітьми ТАРАСОМ і АНДРЕЄЮ
внучка — СТЕФАНІЯ БІЛИНСЬКА-ДОБРЯНСЬКА з мужем АНДРІЄМ і дітьми: ДЗВІНКОЮ, АНДРІЙКОМ, ДАНИЛКОМ
внук — ВОЛОДИМИР БІЛИНСЬКИЙ
сестри — АНАСТАЗІЯ і ПАРАСКЕВІЯ в Арґентині
та ближча і дальша Родина в Америці і в Україні

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що з волі Всевишнього, по довгій і тяжкій недузі, померла в шпиталі дня 11-го січня 1982 року

бл. п.

АННА з КОТУРБАШІВ МЕЛЬНИКОВИЧ

народжена в місточку Рожнітів, повіт Долина, дня 15-го грудня 1899 року.

ПАНАХИДА — дня 14-го січня 1982 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Богая в Гемтремк, Миш.

СЛУЖБА БОЖА за Покійну Анну була відправлена дня 15-го січня 1982 р. в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку, о год. 10-ій перед полуднем, а по Службі Божій ПОХОРОН на цвинтарі Mt. Olivet, Дітройт, Миш.

В глибокому смутку залишена родина:

чоловік — ПЕТРО
дочка — ДАРІЯ КРИВИЙ з чоловіком ЯРОСЛАВОМ
син — ІГОР з дружиною ДЖОЕН і дітьми ЕРІКОЮ і МАРКОМ
внучка — ТАМАРА СЛИВИНСЬКА з чоловіком МАРКОМ і донечкою ВІРОЮ-МАРІЄЮ
внуки — НЕСТОР і КСЕНЯ РИХТИЦЬКІ
Дальша Родина в Україні і Польщі

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 15-го січня 1982 року упокоївся в Бозі, на 86-му році життя,

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ВАСИЛЬ БУРАЧОК

ветеран Визвольних Змагань.

ПОХОРОН — в понеділок, 18 січня 1982 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем засмучені:

дружина — АННА
син — МИКОЛА з дружиною ВАНДОЮ
доньки — ВАЛЕНТИНА, ЗІНАЇДА і МАРІЯ з мужами: ЮРІЙ НАГОРНИЙ, ВОЛОДИМИР КОСАНОЦЬКИЙ і ІРИНЕЙ ДАНИЛЬЧУК
та 13 ВНУКІВ

Радісна...

(Закінчення зі стор. 2)

ни були в обробках таких мистців, як Монюшко („Козак), Ґлінка (Ґуде вітер"), Лисенко (Казав мені батько) й Заремба („Думи мої" й „Дивлюсь я на небо"). Знову і знову повторювані ті самі строфи, — як це назагал практикувалось за стилем і формою давніших часів, коли народних пісень не розробляли тематично й у варіяційній формі, як пізніше і тепер, з музичним описом ідейного змісту пісень. Наш мистець не обминув їх мабуть, з пошани до народної творчости, чудової і багатої із-за музичних вальорів у темах, мотивах і настроях. Були ще в концерті дві авторські пісні: „Ой, слово рідне" Степового, до слів Олеся й „Поля мої" Денисенка.

Прекрасним супроводом до співів Денисенка була всім нам відома піяністка Дарія Каранович, що своїм чітким, легким і сповненим вислову акомпаньяментом творила багате тло для співака, чим публіці приємно імпонувала.

На щастя, не було тоді ніяких інших імпрез у Філядельфії, а що цю зустріч влаштовано на базі чисто громадській, зі спонзорством Українського Музичного Інституту, та місцевих товариств лікарів, інженерів без політично-партійного забарвлення, тому й фреквенція присутніх була велика.

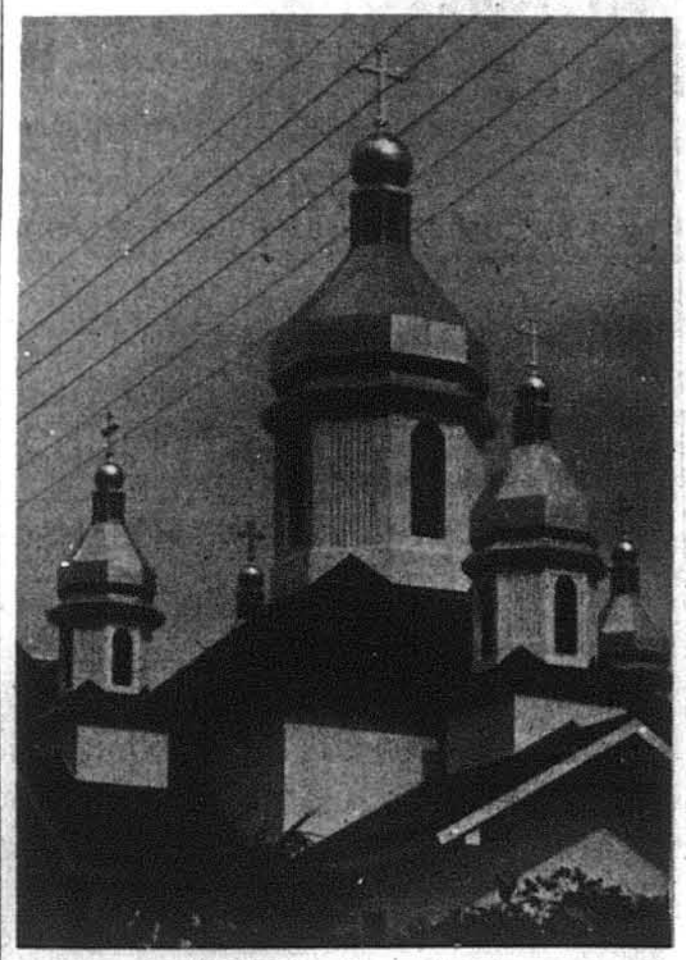
Імпрезу закінчено обміном щирих слів подяк і признань на сцені між представниками — Наталією Котович і д-ром Ігорем Федоровим, та нашим солістом, який виявив себе не тільки добрим промовцем, але й знаменитим декляматором, що видно було з рецитації Симоненка, включеної в програму.

Організаційною сторінкою цієї пам'ятної зустрічі зайнялася Н.Котович, теперішня президентка УМІ, яка вив'язалася зі свого завдання з повним успіхом.

Мирон Федорів

Українське чудо...

(Закінчення зі стор. 2)

Українська церква в Люрді

Люрду, навіть із Люрдської печери, та зі всіх залізничих поїздів, які переїжджають попри церкву. Наша церква стала туристичною атракцією, що голосно та славно свідчить про українську присутність у тому світової слави місті.

Нам українцям — це теж тим більше радісне та дороге, бо ми належимо до Східньої Церкви, де почитання Богородиці — не тільки глибоке та поширене, але де і воно постало на Вселенському Соборі, на Сході.

Україна є під покровом Богородиці, тому ми продовжуємо будовою нашої церкви в Люрді не лиш нашу рідну традицію, але рівнож даємо доказ нашої живучости та самобутности.

Отже, допоможімо завершити українське чудо в Люрді!

Невідкладне...

(Закінчення зі стор. 2)

яких, зрештою, це була побічна справа.

Не забуваймо, що концептування нового укладу в українсько-польських зносинах було ділом певних інтелектуальних кіл, які тількищо старались як слід його зформулювати і поширити. Це була нова (і не завжди, до речі, „популярна") концепція добросусідських відносин і перспективної зовнішньої політики, яка ревідувала деякі дотеперішні „традиційні" настанови (які були для нас або антагоністичні, або „в кращому разі" нехтували український фактор).

У тому відношенні поява закордоном речників здорової постановки в питанні українсько-польських відносин значно скріплює у польському Політикумі, з якими у нас не лише спільний ворог — російський імперіялізм, але й спільні певні ідейно-програмові заложення в питанні актуальної боротьби і майбутнього укладу відносин між нашими і іншими народами у цій частині ґльобу. Іншими словами: нам із ними по дорозі. Є це явище аналогічне якоюсь мірою до відомої ситуації у певних колах російської найновішої еміґрації „третьої хвилі", серед якої теж з'явилися нові антиімперіялістичні елементи, які порвали з традиційною імперіяльною настановою щодо України, що й найшло вияв у їхніх писаннях і деклярацiях. Усе це, очевидно, слід ставити разом у відповідну перспективу, тобто включати у ширший, цілісний контекст нашої зовнішньої політики і зовнішньо-політичної діяльности взагалі, яка мусить бути скерована на скріплення антиімперіялістичних, прихильних нам тенденцій і напрямків у всіх наших сусідів, а передусім обох вищезгаданих. Це тим більше важливо, поскільки збоку певних еміграційних російських антидемократичних кіл є виразні намагання причепити не лише нашу, але й „польську карту" до свого, хай і антикомуністичного, воза.

Отож сьогодні нашим невідкладним завданням є не лише нав'язати і втримати тісний контакт з новими польськими силами закордоном, але створити твердіші основи для співпраці тут між нами і для спільної дії та допомоги обом нашим народам у їхній боротьбі на рідних землях. Поява найновішої польської еміграції на Заході повинна започаткувати нову, інтенсивнішу фазу в українсько-польському спілкуванні на чужині та найти відповідний відгомін серед наших народів на материках. Тому традиційне гасло з минулого століття „За нашу і вашу свободу" повинно у вимірах практичної політики вийти з українського боку дальше поза самі тільки заяви солідарности поодиноких наших політичних центрів і інституцій з „Солідарністю".

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮРІЙ ФОТІЙ, член УНС Відділу 434-го Т-ва Пласт в Монтреалі, Квебек, помер 23-го жовтня 1981 року на 61-му р. життя. Нар. 13-го січня 1920 р. в Залучі, Західня Україна. Членом УНС став в 1960 році. Залишив у смутку дружину Олександру, дочку Наталку з мужем Діном і сином Юрком. Похорон відбувся 28-го жовтня 1981 року на цвинтарі „Мавнт Рояль" у Монтреалі, Квебек.

Вічна Йому Пам'ять !
Олександра Дольницька, секр.

АННА ТРЕТТЕР, член УНС Відд. 151-го св. Марії в Аллентавні, Па., померла 11-го вересня 1981 року на 63-му році життя. Нар. 30-го жовтня 1918 року в Аллентавні, Па. Членом УНС стала в 1936 році. Залишила в смутку сина Альфреда П. Треттера, молодшого. Похорон відбувся 16-го вересня 1981 року на Українськім православнім цвинтарі св. Марії в Аллентавні, Па.

Вічна Її Пам'ять !
Анна Строт, секр.

МИХАЙЛО БОЙКО, член УНС Відд. 277 ім. Івана Хрестителя в Гартфорді, Конн. помер 26-го вересня 1981 року на 90-му році життя. Нар. в 1891 році в Україні. Членом УНС сав в 1933 році. Залишив у смутку двох синів Михайла і Івана; дві дочки Марію і Дарію; 12 внуків і одного правнука. Похорон відбувся 29-го вересня 1981 року на цвинтарі св. Бенедикта в Блюмфілді, Конн.

Вічна Йому Пам'ять !
Секретар.

МИХАЙЛО КІЛМЕН, член УНС Відд. 390 ім. Івана Франка в Брістолі, Конн., помер 2-го жовтня 1981 року на 70-му році життя. Нар. 25-го лютого 1911 року в Брістолі, Конн. Членом УНС став в 1933 році. Залишив у смутку дружину Анну і сина Роберта. Похорон відбувся 5-го жовтня 1981 року на цвинтарі св. Михаїла в Теривіл, Конн.

Вічна Йому Пам'ять !
Секретар.